... PUBLIC LIBRARY
12 MAR 1952

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 9—Vol. L. FRIDAY 7TH MARCH, 1952. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

★ ★ ★

HOW WE MUST BEHAVE

"If we are engaged in a duel between religion and irreligion, and if we truly represent the forces of religion, we shall have to give up even verbal violence and learn dignified ways of dealing with our opponents. It is through training in cool courage and self-sacrifice discipline and faith in God, and therefore humility to the uttermost, that we shall conserve the honour of our country and turn our opponents into admirers and fellow-workers."

—Gandhiji.

આપણું વર્તન કેવું હોવું જોઈએ

"જો આપણે ધર્મ અને અધર્મ વચ્ચેના યુદ્ધમાં રોકાયા હોઇએ અને જો આપણે ખરેખરજ ધર્મના બળોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા હોઇએ તો આપણે આપણી વાણીમાંથી પણ હીંસા કાઢી નાંખવી જોઇએ અને આપણા વિરોધીઓ સાથે સભ્યતાથી વર્તતાં શીખવું જોઇએ. ધૈર્ય, હીંમત અને સ્વાર્થ ત્યાગ, શિસ્ત અને ઇશ્વરપર શ્રદ્ધા, એટલે અત્યંત નમ્રતા, કેળવીશું ત્યારેજ આપણા દેશનું ગૌરવ આપણે ટકાવી શકીશું અને આપણા વિરોધીઓને આપણા પ્રશંસકો અને સહકારીઓમાં ફેરવી શકીશું."

—ગાંધીજી.

★ ★ ★

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES 45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILLE GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES 4/11 yd.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS, TIES, HANDKERCHIEFS Etc. Specially reduced.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES 22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES with borders 63 - each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES, PANTIES, BLOOMERS etc. Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE DRESSES SMOCKED 18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS, BIBS, PILCHERS, all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered 4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads at Reduced Prices.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે ફુડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

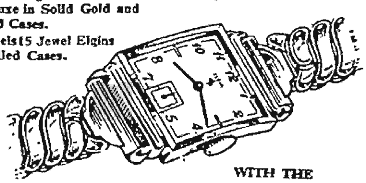

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.

Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.

Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.

11/12 Pasteur Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919–1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium ...	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee-Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

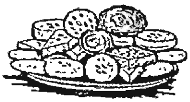

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and - Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

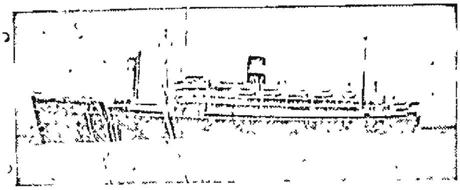

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving March 29. Sailing April 4 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—15—0
Second "	"	"	"	50—13—0
Inter-Class	"	"	"	34—3—0
Unberthed	(Deck)	without	food	21—3—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—
GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

RUBBER STAMPS

(8 HOURS SERVICE

PRINTING

(DONE AT SHORTEST NOTICE)

Standard Printing Press

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.

73 BEATRICE STREET, DURBAN

ESTABLISHED 1927.

PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS:
P.O. BOX 2782. "QUICKPRINT"

AB. 11

Pilgrims! JOURNEY TO

MECCA

by comfortable 2 or 4-engined aircraft

- Save up to 40% on scheduled air fares.
- Reduced rates for large parties or whole plane charters.
- Payment accepted on the lay/bye system —Save while you wait.
- Re-entry visas arranged before you leave.

Full details from

AIR EXCURSIONS AND CHARTERS

314/5 Service House, Anderson Street, (near Harrison Street) Johannesburg
Phone: 22-2342

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 9—Vol.-L. FRIDAY, 7TH MARCH, 1952 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Indian Opinion

FRIDAY 7TH MARCH 1952

Haves And Have-nots

THE root cause of all the evils in the world leading to disastrous wars and turning human beings into barbarians is that those that have become greedier and greedier and consequently those who have not become poorer and poorer and this has led to a conflict between the haves and the have-nots. This seems to be more in respect of land than anything else. There seems to be a never ending desire to grab as much land as one can possibly get and those who have power succeed and those who have not go to the wall.

There is a wonderful movement going on in India today which seems unique in the history of the world. Vinoba Bhave, one of the worthiest followers of Mahatma Gandhi has made it his life work to go on foot throughout the length and breadth of India begging for land for the landless, and it is a matter for joy that the response he is getting is as wonderful. He has been able to collect thousands of acres of land gifts from those who possess land to be distributed among those who do not. At the same time he takes the message of peace and goodwill to all. In these days of modern conveniences provided by advanced science one feels at a loss to move an inch without those conveniences. We have unconsciously become such slaves of those conveniences and yet here is a man who who has shunned these conveniences and is able to go about and to do more than any man has been able to do with all the conveniences at his disposal.

India is a land of teeming millions where the problem of haves and have-nots is thus being solved. South Africa can well learn from her. Here we have a spacious country with miles and miles of unpopulated land, and yet there are millions of people—the sons of the soil who have not sufficient land even to build a home.

The housing problem is becoming more and more acute. Those in authority are troubled as to how to provide houses for these millions. The plea always heard is we are short of funds or there is no land to be had. In fact neither is there any lack of funds nor of land. For day in and day out we find that any amount of funds are and land are available where the authorities deem fit to make them available. What is lacking is the will to part with them. The trouble has been further accentuated here by distinctions based on race and colour. The White people who have assumed unto themselves the right to rule want everything for themselves while the non-White people are left to the crumbs that are left over and on that too the White ruler does not fail to keep his greedy eye. South Africa, a land abounding with all that one could wish for in this world has really no problem at all. It has been created by an ever increasing greed of those in power. The problem is one between the haves and the have-nots. Those who have, simply do not wish to part with what they have, come what may. If this attitude on the part of the haves could change there is room in this fair land for all who inhabit it and for many from outside to live a happy and contented life. If the haves do not lessen their greed and come to reason the ultimate result must be disaster for which no other than the haves themselves will be to blame. South Africa will be well-advised to follow the good example of India in the matter of fair distribution of land.

NOTES

An African's Opinion On Civil Disobedience

The African people are not organised for a campaign of civil disobedience and should not be stampeded into one, said Mr. R. V. Selope Thema in an interview Johannesburg on Saturday March 1. Mr. Thema, who is the leader of the "national minded" opposition Congress, said: "While I do not agree with the ultimatum sent to the Prime Minister and the proposed action which, in my opinion, is inspired by men who are not at all interested in the welfare and advancement of our race, nevertheless I must confess that I was deeply disappointed by the Prime Minister's reply to the Congress leaders. The reply to my mind, was as unstatesmanlike as Dr. Moroka's ultimatum which, no doubt, is largely responsible for Dr. Malan's categorical rejection of the Congress demands." Mr. Thema said that in his opinion Dr. Moroka's ultimatum was that of a man who believed that he he had forced him but, in fact, the Prime Minister's reply was that of a man who did have force and relied on it. "As a people, Africans are drowning in a sea of repressive and restricted laws and like a drowning man they will catch hold of sharks in an effort to save themselves. By nature they are law-abiding, and if today they show signs of disobedience, it is because most of the laws affecting them are hard and oppressive. When men are treated like beasts they behave like beasts. "There can be no donbt that in the evelopment of this country Africans will be prepared, as they have been in the past, to follow the leadership of the White man, but not his baasskap,' and it is my firm conviction that it is not the spirit of White civilisation in Africa," Mr. Thema said.

Native Housing

"South Africa will become almost uninhabitable from the White man's point of view if the Native housing stalemate continues," says an editorial in the February issue of the 'South African Municipal Magazine.' No thinking man or woman in the Union today can feel secure under present conditions," said the article. "We are living in a fools' paradise if we merely sit back and hope that all will turn out well; the situation will not improve unless we make every endeavour to secure its improvement. Employers in commerce and industry will be cutting off their noses to spite their faces if they persist in their attitude that Native housing is no concern of theirs." The article says Native men and women, at-

tracted by stories of fat pay envelopes and wonderful opportunities for a prosperous and pleasurable life, have flooded the cities in the past decade. The lack of suitable housing for the many thousands so attracted has manifested itself terribly in the mounting incidence of crime and violence, bad living conditions and the dangerous spread of disease. The Native housing problem involves a three-cornered responsibility—there must be earnest co-operation and a fair share of financial responsibility between the Government, local authorities and the employers of Native labour. With-such co-operation backed by the use of cheaper methods of house contribution, it might not be too late to ensure that White and Black in the Union live in peace, contentment and security.

Dr. Malan On Communism

Addressing a meeting at Graafevator last week the Prime Minister Dr. D. F. Malan is reported by Sapa to have said there was nothing wrong with the economic conditions of the country or with its finance." He further said, 'We must not let Russia prepare behind the Iron Curtain and take us by surprise: we must be ready for all eventualities. We must arm ourselves. We must be ready for war at any time." South Africa had not entered the last war on its merits but in the interests of England but, if war came between Communism and anti Communism, South Africa would wholeheartedly be on the side of the anti-Communist Powers.

Minister To Appeal In Apartheid Case

After several days of consultation with his legal experts, the Minister of Posts and Telegraphs, Mr. J. F. T. Naude, has decided to appeal against the verdict of the magistrate in the Goodwood post office case in which a non-European town councillor was acquitted of a charge of contravening the apartheid regulations by standing in a European queue. The Nationalist Press contends that the case has raised an issue of fundamental importance to the whole policy of apartheid in Government services, according to the Capetown correspondent of the 'Rand Daily Mail.'

New Secretary For Interior

The Minister of the Interior, Dr. Donges, has announced the the appointment of Mr. T. H. V. Honck, Under-Secretary for the Interior since 1945, as Secretary for the Interior in succession to Mr. J. S. Hurter, who will relenquish the post on March 12, on reaching the age of retirement. The Minister also announced the appointment of Mr. P. E. Bosman, Assistant-Secretary to the Public Service Commission, as the new Under-Secretary for the Interior from the same date.

Apartheid In Mortuary

Apartheid in the mortuary has been advocated in the Free State Provincial Council by Mr. J. A. van der Merwe (Nat., Kroonstad). He said that it was not pleasant for people who believed in apartheid "from the cradle to the grave" to see Europeans and non-Europeans laying in the same mortuary as happened at the Vootrekker Hospital at Kroonstad.

Segregation On American Railways

The Department of the Interior announced its support for legislation to prohibit racial discrimination on American railways states a Sapa-United Press message from Washington. The Assistant Secretary of the Interior, Mr. Dale Doty, said segregation in trains was "a cancerous influence on our national unity," In a letter to the chairman of the Senate Commerce Committee (Senator Edwin Johnson,) Mr. Doty said many citizens of the United States and distinguished visitors, classified as "Coloured," had been "embarrassed and humiliated by being forced into segregated accommodation in railway coaches. "They cannot understand why our nation, with our democratic heritage and in view of our effort to have our democratic principles and practices adopted by other nations, sanctions the continuance of discrimination and segregation in these public accommodations." Senator Humphrey has sponsored a Bill, now being considered by the Senate Commcerce Committee, which would make it a crime for any railway engaged in inter-State commerce to discriminate against a passenger because of race, colour, creed or national origin.

The Evils Of Tea Drinking

Dr. E. H. Cluver, Director of the Institute for Medical Research, said some people who thought they were moral by not touching alcohol were doing themselves more harm by drinking a lot of tea. He told this to a Press representative when asked to comment on the opinion expressed by Dr. Stross, Labour M.P. for Stoke City, who told the House of Commons on Thursday that heavy tea drinkers were drug takers and that people who drank 10 cups of tea were taking 15 grains of caffeine daily. The taking of caffeins in tea or coffee did not produce the unpleasant effects on society that alcohol could, and as the average person taking his cup of tea, did not think about it, said Dr. Cluver. The tea drunk by most people took usually just a small cup of coffee, so it was doubtful whether anyone got the daily amount of caffeine mentioned by Dr. Stross. Dr. Magnus Pyke, an authority on human diet, has stated that a strong cup of tea contains less than a single grain of caffeine. A second cup gives 1½ grains, the effect of which, according to the 1941 edition of the E tra Pharmacopoeia, wards off fatigue. According to Dr. A. J. Clark, professor of Materia Medica in the University of Edinburgh, the average amount of caffeine consumed daily by a member of the British population—the the greatest tea drinkers in the world—was 6.5 grains which was a full therapeutic dose.

Wits Award To Zulu Author

A Zulu author, Mr. R. Dhlomo of Durban, has been selected as the first recipient of the Vilakazi Memorial Award of the University of the Witwatersrand. The award was endowed last year to perpetuate the memory of Dr. B. Wilakazi, who was attached to the staff of the Department of Bantu Studies for 11 years, until his death in 1947. Dr. Vilakazi was the first African to graduate as a doctor of literature at the University of the Witwatersand, says Sapa. The award is to be made annually to the most meritorious contribution by an African to Nguni literature and takes the form of a prize of £10 together with a certificate of award. Mr. Dhlomo, the editor of "Ilanga Lase Natal" a weekly periodical published in Durban, in the author to books in Zulu, among which are historical works on Chaka, Dingaan and Mpande.

Pandit Rishiram

Pandit Rishiram successfully completed his ten-day lecture tour of Johannesburg on February 29. A function was held at the Patidar Hall under the auspices of the Transvaal Bharatiya Mahila Mandal and Hindi Vidya Mandir. Dr. V. J. Patel presided. Panditji said there was a great need for creating a cultural atmosphere. The progress of culture would not continue without the foundation of literature. Literature survived kings and kingdoms. The age of Kalidas, the greatest of Sanskrit dramatists, was over, but his masterpieces were alive today. Nobody knew under which king, Tulsidas, the author of Ramayana flourished, but Tulsidas lived today in thousands and thousands of homes in India. Literature only was responsible for the production of great sons and daughters of India. The lecturer referred to the lack of organization among the Indians in South Africa. Besides the Gandhi-Tagore Trust, there were several trusts which lay dormant in banks, a state of affairs which must be remedied in the interests of social and cultural progress.

National Education Conference

In a Press statement the S.A. Institute of Race Relations states: The National Conference called by the South African Institute of Race Relations to study the Report of the Native Education Commission will be held in Johannesburg from Thursday 3rd July, 1952. The Institute believes the Report to be of fundamental importance to the future of Native education, and is likely to be made the blue print for Native education for many years to come, the Institute invites all institutions, organisations and individuals concerned with education to attend this conferece. Those wishing to attended should contact the head office of the South African Institute of Race Relations, P.O. Box 97, Johnesburg, as soon as possible.

P.O. Box 96. Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

SUMMARY OF REPORT OF JOINT PLANNING COUNCIL OF AFRICAN NATIONAL CONGRESS AND S.A. INDIAN CONGRESS

I. Background

ON the 29th July 1951, at the invitation of the African National Congress (A.N C.), a joint conference was held of the National Executives of the African National Congress and the S.A. Indian Congress (S.A.I.C.) and representatives of the Franchise Action Council (F.A.C.).

This Conference resolved:

(a) to declare war on Pass Laws and Stock Limitation, the Group Areas Act, the Voters Representation Act, the Suppression of Communism Act, Bantu Authorities Act.

(b) to embark upon an immediate mass campaign for the repeal of these laws.

(c) to establish a Joint Planning Council to co-ordinate the efforts of the National Organisations of the African, Indian and Coloured peoples in this mass campaign.

The Planning Council consists of: Chairman: Dr. J. S. Moroka (President of A.N.C.) Representing A.N.C.: Mr. J. B. Marks, Mr. W. M. Sisulu. Representing S A.I.C.: Dr. Y. M. Dadoo, Mr. Y. Cachalia.

II. Recommendations Of Joint Planning Council

i. That the A.N.C. Conference in Bloemfontein on 15th December 1951 should call upon the Union Government to repeal the above Acts by not later than 29th February 1952. This call to be supported by the S.A.I.C. and by other organisations

ii. In the event of the Government failing to repeal these Acts, the two Congresses will have no alternative but to take recourse to mass action, to commence on 6th April 1952 the van Riebeeck Tercentenary.

"The struggle which the National Organisations of the non-European people are conducting is not directed against any race or national group. It is against the unjust laws which keep in perpetual subjection and misery vast sections of the population: It is for the transformation of conditions which will restore human dignity, equality, and freedom to every South African."

III. Plan Of Action

The form of struggle should be by Defiance of Unjust Laws based on Non-Co-operation. Defiance should take the form of committing breaches of certain selected laws which are "undemocratic, unjust, racially discriminatory and repugnant to the natural rights of man." The Defiance of Unjust Laws should be planned in three stages:

(a) First stage: Commencement of the struggles by calling upon selected and trained persons to go into action in the big centres, e.g. in Johannesburg, Capetown, Bloemfontein, Port Elizabeth and Durban.

(b) Second stage: The number of volunteer corps to be increased as well as the number of centres of operation.

(c) Third stage: This is the stage of mass action during which the struggle should broaden out on a country-wide scale and assume a general mass character.

IV. A Joint Planning And Directing Council

Should be set up—to consist of this Joint Planning Council together with the Council of Action of the A,N.C.—to direct and co-ordinate the campaign. This Council will set up provincial and regional councils and, where necessary, local councils.

These councils should have the primary task of organising and enrolling volunteers into volunteer corps on the following lines:

(a) A leader to be in charge of each volunteer corps and to lead the corp into action.

(b) Corps to consist of members of both sexes.

(c) Each unit of the Volunteer Corps shall consist of members of the organisation to which they belong sic. A.N.S., S.A.I.C., and F.A.C.

V. Laws To Be Tackled

For the A.N.C., the laws which stand out are naturally the Pass Laws.

The method of Struggle should be:

(a) A unit of Volunteer Corps will defy a certain aspect of the Pass Laws, e.g. enter a Location without a permit, and hold a meeting. If necessary, all the members of the unit will court arrest and bear the penalty of imprisonment.

(b) Selected leaders will refuse to carry any form of passes and will bear the penalty.

(c) Other forms of struggle to be undertaken depending on the conditions in the different areas throughout the country.

Rural Action:

While volunteers go into action on the Pass Laws in the Urban Areas, the people in the Rural Areas should mobilize to resist, by non-co-operation, the culling of cattle and stock limitation.

Meetings and demonstrations are to be held, and Regional Conferences should be called in the rural areas to decide on the most suitable form of Defiance of Unjust Laws in the area.

The S.A. Indian Congress:

Appropriate action by the S.A.I.C. should be directed against:

(a) Provincial Barriers.

(b) Apartheid Laws such as trains, post offices, railway stations, etc.

(c) Group Areas Act—if and when posssible.

The Franchise Action Council

(a) General Apartheid segregation in post offices, railway stations, trains, etc.

(b) Group Areas Act—if and when possible.

The Population Registration Act

The Government is preparing the machinery to enforce the Population Registration Act. This Act is repugnant to all sections of the people, and the campaign must prepare the masses of the people to resist the enforcement of this Act.

Industrial Action

We realise that industrial action is the best weapon in the struggle, and the people are prepared to undertake this action. This form is, however, more suitable for a sustained form of mass action and we recommend that lawful industrial action should be resorted to at a later stage in the struggle.

VI. Finance

To provide the necessary funds for this campaign, we recommend that that A.N.C. and the S.A.I.C. should launch a drive for one million shillings for Freedom by the end of March 1952.

VII. National Pledge

An inspired National Pledge should be issued to be read out at public, factory and group meetings. A special day (e.g.) April 6th) should be set aside for special meetings to be called throughout the country, and special church services to be held, where the National Pledge should be read out and repeated by all present. This day should be called "The National Day of Pledge and Prayer."

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—

★ DISTINCTIVENESS of Flavour.

★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.

★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.

★ Assure **YOU** of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક જાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળથી તાકીદનું ધ્યાન આપીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.

★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965. — — DURBAN.

A PHILOSOPHICAL DISCUSSION

AN interesting and instructive conversation between a Sufi Darvesh and Shri Vinoba Bhave, who is at present on a walking tour of India and is collecting land for the landless people, appears in 'Harijan' dated February 23. We reproduce it below for the benefit of our readers:

A Sufi Darvesh came to meet Vinobaji in the evening. He was a seeker and questioned with earnestness, "How can one experience universal love?"

"Remove the distinction between mine and yours. "It is difficult."

"We must immulate the ego, and engage ourselves to feel that *we* have achieved or done something"

"You have advised the students to control the senses Is it possible? It has been said that the senses should not be killed. They are boons."

"I suggest a compromise between the two extremes. Neither be slaves to them, nor kill them."

"How should one control the mind?"

"Whatever the mind suggests should not be at once taken up, nor should it be allowed to be hastily influenced by others."

"And concentration?"

"It is not difficulties, but purity of life and cleansing of mind is essential. You must dispel hostility towards one and attachment for another."

"But how?"

"For instance, if you suffer from anger, do acts of kindness and piety."

• •

Darvesh: You said at the University that Mohammad was not the last prophet. But the Quran says, (You must trust... the prophets), and gives the names of the prophets, and further says, (Each nations is given a prophet) Islam believes that after the last prophet, humanity has progreesed sufficiently enough so that no other prophet need come, and that whosoever shall come in future would only be as a *muslih* (Reformer and Supporter). What is your opinion in the matter?

Vinoba: These are matters of opinion. The Quran says (I am a bearer of witness, a confirmer of whatever the prophets have said so far). To interpret this as meaning that no probet will come in the future is a type of atheism. Of course some people might say a particular prophet is sufficient for them. But the world is to last for crores of years and to say that no other prophet will come in future would mean that we put limitations on the Divine Power. It is a statement beyond the power of man.

Question: This is merely a quarrel over words. Formerly people used to call the head of a State the 'King,' now they call him 'the President.' Who can limit the Divine Power? But what is meant to be conveyed is that prophethood is the highest stage of human evolution.

Vinoba: This too, is a matter of opinion. I do not agree with it. I know people who believe that Gandhiji was the last perfect man and no one hereafter will exceed him. This is also a type of atheism. You knew quite well that there is an utterance in the Quran itself, which was repealed later on.

Darvesh: But it was only in details; not in the fundamentals. We cannot accept that one prophet can say something which is directly denied by another.

Vinoba: Nor do I say so. He will also confirm it and the Prophet also did the same. If the Prophet said, "Speak the truth." There is a text 'Where is the man, who dares to falsify the Divine Power?' which comes repeatedly in Sur e-Rahaman. At times it comes even in the middle of a sentence. Sir Syed Ahmed deleted it. He was thereupon called an-al-haq —I am the Truth) was killed by stones. It similarly happened with the Bible. They said that if St. Mathew was to be printed it should be printed in full. Printing of selected portions thereof was regarded against religion. All this amounts to worship of the letter or an idol. Hence it should not be held that no prophet would come in the future.

Darvesh: Sir, as I have already said, we won't call him a prophet. He would be called a reformer.

Vinoba: Yes, the cow used to give milk before, she also gives milk now. But then you called it 'milk,' and now you want to call it 'wilk'?

Both laughed. The Darvesh respectfully bade good-bye.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

INDIA

TRIBUTE FROM TURKEY

A TRIBUTE to India's "traditions of individualism and tolerance" has been paid by a wellknown Turkish journalist, Ahmed Emin Yalman (Editor, 'Vatin Istanbul) who has been touring the country for the past three weeks along with four other journalists from his country. Giving his impressions in an article in the 'Times of India' February 21) Yalman who is returning to his country one month ahead of his colleagues says: "I am concluding my visit with a feeling of deep admiration for Indian people and an endless confidence in the future of India. This does not mean that I am taking, out of love for India, an uncritical view of the immense difficulties it has still to solve. I consider the maturity and stability already displayed and the difficult tests successfully passed as guarantees that India will be in a position not only to find the most balanced and efficient solution for its intricate difficulties but give moral guidance to the rest of the world in many respects.

After referring to the role played by leaders like Gandhiji, Rajendra Prasad, Nehru and "thousands of social sacrifices and community spirit" Yalman says: "The main credit goes to the nation itself. 176 million Indians were left all alone with their conscience in the face of the polling box. It was a direct and secret voting. They had their choice between theocracy, chauvinism, communal separatism and isolationism on one side; secularism, national unity, stability, moderation and friendly intercourse with the rest of the world on the other side. They showed their maturity in choosing moderation and progress and disapproving of reaction and unrest. A large amount of votes gained by the opposition parties is the confirmation af perfect freedom in voting."

Yalman continues, "First-hand contacts have helped me to grasp the fact that India with its deeply rooted family institution, with its traditions of individualism and tolerance, with its passion for liberty and balanced progress is a more reliable bulwark against Communism than most of the western countries. India's friendly relations with Red China can hardly be interpreted in terms of ideology. They are rather a manifestation of good neighbourly relationship.

"It is most desirable from the view-point of the entire free world that the relations between India and Pakistan become normal and friendly. This can only take place, however, if Pakistan gives up theocracy and consents to speak a common language of secular modern states."

Yalman concludes by pleading for joint efforts by India and Turkey to initiate "a sound world policy on firm principles of equality and tolerance in inter-dependent nations, races and creeds as against an expediency appeasement of the remnants of western imperialism and of excesses like race hatred in South Africa."

Nehru's Party Wins 350 Seats

Voting in India's four month-old general election ended, and the Congress Party of Mr. Nehru has formed the first post-election Ministry in the eastern State of Orissa. Of the results for the Lower House elections so far announced the Congress Party has won 350 out of 475 seats. Next highest are the Independents, with 35 seats.

Elections In India

Elections to the Upper House of Parliament, the Council of States, are to be held on March 27 The polling, which will be by personal ballot, will take place on that date at the headquarters of each state The Council of States has a total strength of 216 Members of whom 200 are to be elected by the Legislative Assemblies of part A and part B States and by the members of the Electral Colleges for each part C state or a group of such states Of the 16 states other four will be from the States of Jammu and Kashmir and 12 nominated by the President representing literature, science, art and social services.

Aparthied In Arts

Commenting on South African Government's racial policy 'The Statesman', a British owned paper, in its issue of February 23 writes: "Aparthied in art is the latest aim of South African Government. Its Ministers of Education will give no further financial aid to the South African Association of Arts unless it enforces strict racial segregation "at all times in all its exhibition halls." Whether this edict refers to exhibits or visitors to both is not made clear in the report nor whether it is permissible for an European to paint an African sitter or vice versa, nor where such portraits—if at all—may be hung. If the Minister has made any attempts in manner of Herr Rosenberg to define racial characteristics in art we have not seen them. It would, however, be unwise to dismiss his behavior lightly. As in an earlier attack on the Witwatersrand University the Minister may well be going on a perfectly correct theory that artists and intellgent people are in general liberal minded and he may thus belive that more the obstacles put in their way the better"

Independence And After

A collection of the more important speeches made by Shri Jawharlal Nehru during the period September 1946 to April 1949, the book contains much material for thought as well as inspiration. Grouped according to topics and arranged in chyonological order the various speeches have been presented in a most oderly way to help the reader. Profusely illus trated with 25 colour plates, the book contains over 400 pages and is cloth bound with a beautiful jacket

Despite the heavy cost of printing the price of the book has been fixed at Rs 7/8/- only plus postage As 13 -, and Shs. 12/6 or 2 dollars abroad.

India News In Brief

Prime Minister Nehru has sent the following message on the occasion of the Colombo Plan exhibition which opened in Colombo on February 23: "I am glad to know that the exhibition is being organised at Colombo in order to promote the implementation of the Colombo Plan of co-operative development o the countries in South East Asia We all attach great importance to the successful execution of the Plan and I wish the Exhibition every success in furthering our common objectives

* *

"All whom I met in Paris and this included representatives of press, delegates of different countries to the United Nations and members of the British Parliament were convinced that India's stand in Kashmir rested on the firm support of a party which has the entire people behind it" (Sheikh Abdullah on return from his visit to Paris and London from the Jammu station of Radio Kashmir.)

* *

A press communique issue from the Rashtrapati Bhavan on February 22 announces that the President has appointed Hon'ble Sri Prakasa at present the Minister or Natural Resources and Scientific Research to be the Governor of Madras in succession to His Highness the Maharaja of Bhavnagar. The communique adds, "The Maharaja of Bhavnagar had in December last expressed a desire for personal reasons to be relieved of his office as the Governor of Madras." The President has now accepted his resignation.

* *

Orissa which is the first state to form a new Government after the general elections has also the distinction of having a woman as a Deputy Minister. She is Rajmata Basant Manjari Devi, ex-Regent of Rampur.

* *

Nearly 20,000 tourists from different parts of the world visited India last year. With the assistance af State Governments and various trades suitable steps are being taken to improve further amenities at the tourist centres in the country.

* *

India's paper production last year went up by 18% over the 1950 output. According to the President of the Indian Paper Mills Association despite the increased production costs Indian mills were selling paper at the cheapest rates compared with rates obtaining abroad

* *

The Board of Control for Cricket in India at its meeting in Calcutta on February 17 accepted an invitation from Pakistan to send an Indian representative team to tour that country. The tour committee was authorised to draw up the itinerary of the tour.

Bulawayo Indian Tennis Club

Our correspondent from Bulawayo states: Officials elected for the year 1952 at a general meeting of the Bulawayo Indian Tennis Club on February 23 are: Chairman: Mr. J. B. Ramphal; vice-chairman: Mr. R. K. Vashee; secretary: Mr. B. Vithal; treasurer: Mr. H. M. Naik; auditor: Mr. Prag R. Vaghmaria. Executive: Messrs: A. G. Naik, Debba, D. J. Patel, R. K. Naik J. D. Naik. The following players participated in a friendly match against Africans. Messrs. J. R. Vashee, N. Passamal, N. K. Naik, S. K. Naik, R. R. Naik, N. K. Vashee, B. Vithal. It is hoped to reciprocate the invitation in the near future.

PRESS STATEMENT BY MR. MANILAL GANDHI

The following Press statement was made by Mr. Manilal Gandhi on Thursday, March 6.

EVER since the African National Congress came to the decision to launch a mass campaign against the various unjust laws affecting the African people, and to hold mass meetings and demonstrations on April 6, as a prelude to their proposed campaign, my mind has been greatly perturbed. I have no misgivings as to the justification of their proposed action. What has been troubling me is as to what my own part in it should be. That I should play a part in it I have not the slightest doubt in my mind. The question before me is in what way I can best do so.

I hold the firm conviction that if civilisation is to survive and mankind is not to revert to barbarism, mankind as a whole must eschew all forms of violent warfare that is in vogue today and which brands us as barbarians and that non-violence, which is the only civilised weapon, must be adopted to settle all national and international disputes.

In so far as the African people in particular and the non-Europeans in general are concerned it is essential beyond a showed of doubt that not only from the ethical point of view but even from the point of view of expediency of weapon of non-violence is the only one that can take them to the desired goal. As in the case of military weapons so in the case of the weapon of nan-violence one must know how to use it and must be fully qualified to do so. It is not a thing to be trifled with. It has a code of discipline far more severe than is required in military warfare and must be a strictly observed. Righteousness plays a most important part in it and the lives of those who make use of it must therefore be beyond reproach in so far as righteousness is concerned.

The question may well be asked; must we then wait until all are perfect? The reply to that is simple: certainly not, but at least those who are to lead must be thoroughly disciplined in the creed of non-violence. It is highly essential both to know the meaning of non-violence and to have an unshakeable faith in it to be qualified to make use of it.

I would consider it wrong and a violation of the spirit of non-violence on my part to lead the people to launch a mass struggle unless I am sure 'of' my ground. Let me not be misunderstood that I am suffering from any fear complex. Far be it from me to fear seeing not one but many Jalianwala Baghs repeated in South Africa. I would nevertheless do everything humanly possible to avoid them. I would refrain from doing anythhing that might tend to precipitate them.

I feel therefore that a great deal of organising and the teaching of the ethics of non-violence is needed among the African and the non-European people as a whole before they can be led to launch a mass campaign. Until then those who feel the humiliation must, in my humble opinion, act individually and be prepared to suffer the consequences, thus setting an example to the masses by their action.

Let it be clearly understood that the strength of non-violence lies in its quality, not in its quantity. We should avoid taking any step that we might possibly have to retrace. Our faith must be in the righteousness of our cause and in God and our slogan must be no other than "Glory to God.' All other slogans, which serve no other purpose than to arouse the emotions of the people and to provoke those against whom our fight is directed, should be scrupulously avoided.

The principle of non-violence is not to arouse emotional feelings but to awaken the hearts both of the people and those of against whom they are fighting, by Truth, Love, and Non-violence and a conduct of life beyond reproach.

I say all this in a spirit of humility. I have no doubt that the leaders concerned must have given thought to all these matters. But I feel it is necessary, when giving consideration to the mementous decisions of the African National Congress, to be frank and outspoken on the views we hold.

After giving the whole question deep consideration I have come to the conclusion that I cannot blindly align myself with a movement unless Im a fully convinced that it will be conducted on the right lines in keeping with the creed of non-violence. My conscience tells me that I must purify my soul before I can make any active contribution and that my immediate contribution should be a fast and prayer for twenty-one days for wise guidance to all, the fast to commence on Friday morning March 7 and to continue till Friday morning March 28.

May God help me and help us all.

Wanted Immediately

By the Hindu Young Men's Association, Pietermaritzburg, A Hindu Tamil Teacher for the H.Y.M.A. Free Tamil School, which is conducted during the afternoons of each week day. The applicant should address his application for the post, in the Tamil language, stating age, qualifications, whether married or single, previous experience in teaching, etc. also stating the salary required.

For further particulars apply to.

A. G. Pillay & R. P. Naidoo,
Honorary Joint Secretaries,
P. O. Box 290,
Pietermaritzburg Natal

Cuticura SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS
548

Phone Day 24169 — Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

BOOKS FOR SALE

NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	12	6
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nimar Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Ghatterji	8	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedandanda	8	6
POEMS—Ramdas	1	7
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	8	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6

Obtainable from:
'INDIAN OPINION'
P. Bag. Phoenix, Natal.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

Bradford Clothing Factory

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing . Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery, Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

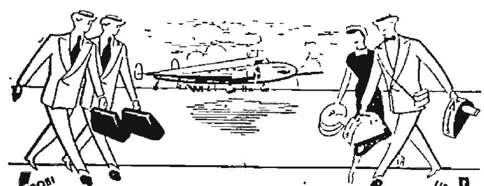

NAIROBI · DAR-ES-SALAAM · KAMPALA · ENTEBBE · ZANZIBAR · MOMBASA · TANGA · MBEYA · LINDI

URAMBO · NACHINGWEA · KONGWA · MWANZA · IRINGA · MOSHI · ARUSHA · TABORA · KISUMU

GOING ON HOLIDAY?

Why not visit East Africa, land of equatorial sunshine but temperate climate. "Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route north via Lourenco Marques and Mozambique. They offer you the CHEAPEST smoothest way of making the most of holiday hours in East Africa.

Special Holiday Fares (Return)

	Lindi	Dar-es-Salaam	Mombasa
Durban :	£50.14.0	£60.0.0	£68.0.0

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS

Full details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

1709

Telegrams "META" Brokenhill. Phone 298. P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants and Clothing Manufacturers

We specialise in Manufacturing OVERALL AND BOILER SUITS

Supplied To Trades Only

"Gold Medal" Quality

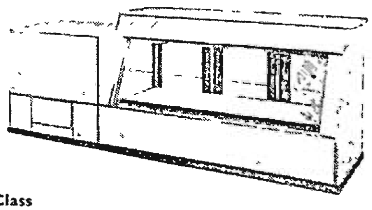

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, Etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Exhibit awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (facing Escom House)
Phone 33-4211/2. Johannesburg. P.O. Box 6501

F

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

Partners:
C. C. PATEL
L. B. PATEL
S. K. PATEL

L. S. & COMPANY

PHONE 429

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL
P.O. Box 89, LUANSHYA
Telegrams and Cables: "CLOTHING"
P.O. BOX 93,
NDOLA,
N. RHODESIA

WHOLESALE MERCHANTS AND CLOTHING MANUFACTURERS

★ THEY MADE HER A STAR ★

Our Picture Serial

Sally Ross, actress, is engaged by John Bailey, a film director as a stand-in for the star, Magda Frayne. She is Magda's double. Sally meets again Peter Brett, cameraman, who loves her, proposes, and is accepted. Then Bailey confesses Magda is missing, and persuades Sally to have dimples like Magda's made by a plastic surgeon and take the star's place. Later, Sally finds a threatening note meant for Magda. Bailey tells the police, begging them to keep quiet about Sally's impersonation. Peter, meanwhile, thinks Sally has run out on him. That night, a man enters Sally's room, saying he is her—or rather, Magda's, husband! He takes money from her bag and vanishes, and Sally tells Bailey that Magda's secretary says the man is Magda's husband, Geoff Kroom. Then word comes that Magda has been found—murdered!

"The police want to keep quiet about it all yet," Bailey tells Sally. "They've got a line on the murderer—so you'll go on as Magda.

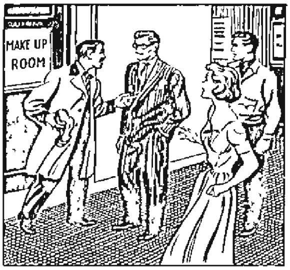

Later, a make up man reports that a blonde wig is missing. Carol, the actress who was in love with Peter, says, "I saw Magda with it—or someone like her!"

At a charity ball the film company attend, Sally, as Magda, has to watch Carol making up to Peter Brett.

When Peter dances with her, he tells her how like his Sally she is. "Would you forgive her if she comes back?" Sally asks.

Before he replies, Sally sees Geoff Kroom dancing with Carol, but loses them in the crowd. She tells Bailey at once

At last, Bailey and Sally get hold of Carol "I've never seen him in my life before," Carol answers cooly. "He just asked me for a dance.

A search is made without success. Then a cloakroom attendant remembers a man like Kroom leaving.

Geoff Kroom rings up Sally later. "So you talked! Very well—I warned you. Now look out!" What will he do now?

(Continued next week)

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

મુળાક્ષરના નકશા

બાળકોને અક્ષર જ્ઞાન આપવા માટે આ નકશા ઘણા ઉપયોગી થઇ પડે છે. કીમત શી. ૭-૬.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૫૦ મું—અંક ૯ | શુક્રવાર તા. ૭ માર્ચ. ૧૯૫૨. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા ૭ માર્ચ, ૧૯૫૨.

અશાંતી અને અસંતોષનું મુળ કારણ

દુનીયામાં યુદ્ધોમાં પરિણમનારા અને માણસ જાતને જંગલી બનાવી દેનારાં સઘળા અનિષ્ટોનું મુળ કારણ એજ છે કે જેઓની પાસે છે તેઓ વધારેને વધારે લોભી બનતા જાય છે જેથી જેઓની પાસે નથી તેઓની સ્થિતિ વધારે ને વધારે કંગાલ બનતી / જાય છે. અને અંતે પછી એ બન્ને વચ્ચે મોટી તકરાર ઉભી થાય છે. આ વસ્તુ જમીનના સંબંધ માં સૌથી વિપેશ જોવામાં આવે છે. જમીન જેટલી પચાવી પાડી શકાતી હોય તેટલી પચાવી પાડવાની અનંત ઇચ્છા જોવામાં આવે છે અને જેઓના હાથમાં સત્તા છે તેઓ તેમ કરવામાં ફાવે છે અને નથી તેઓ રઝળતા રહે છે.

આજે હીંદમાં એવી તાજુબી પમાડનારી વસ્તુ બની રહી છે કે જે દુનીયાની તવારીખમાં અજોડ જણાય છે. શ્રી. વિનોબા ભાવે, જેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના ખરેખરા અનુયાયીઓમાંના એક છે, તેઓએ સારા દેશમાં પગપાળા યાત્રા કરી જેઓની પાસે ભુમી નથી તેઓને માટે ભુમીદાન મેળવવાનું પોતાનું જીવન કાર્ય કરી લીધેલું છે. અમને નોંધ લેતાં ઘણોજ આનંદ થાય છે કે તેઓને મળી રહેલી સફળતા પણ એટલીજ તાજુબી પમાડનારી છે. જેઓની પાસે જમીન છે તેઓની પાસેથી જેઓની પાસે નથી તેઓને વહેચી દેવાને તેઓ હજારો એકર જમીન મેળવી શકયા છે. સાથે સાથે તેઓ શાંતી અને શુભેચ્છાનો સંદેશ પણ સર્વત્ર ફેલાવી રહ્યા છે. આજની ઘણીજ આગળ વધી ગયેલી વૈજ્ઞાનિક શોધોથી પુરી પાડવામાં આવેલી સઘળી સગવડોના જમાનામાં માણસ એ સગવડોનો એટલો ગુલામ બની ગયો છે કે તેના વિના તેનાથી એક-તસુ પણ આગળ વધી શકાતું નથી. જ્યારે આ રહ્યા એક માનવી જેમણે એ સઘળા સાધનોને ઠોકર મારી દઇ સાધનસંપન્ન લોકોથી નથી થઈ શકયું તે કાર્ય વગર સાધને કરી રહ્યા છે.

હીંદ તો કરોડો માનવીઓથી ખદબદતો દેશ છે છતાં ત્યાં જેઓની પાસે છે અને જેઓની પાસે નથી એ બન્ને વચ્ચેના સવાલનો આ રીતે ઉકેલ લાવવામાં આવી રહ્યો છે. સાઉથ આફ્રીકાએ તેની પાસેથી ઘણું શીખવાનું છે. અહિ આપણો વિશાળ દેશ છે જયાં માઇલોના માઇલો જમીન વસતી વિનાની ખાલી પડેલી છે અને તેમ છતાં આ ભુમીમાંજ જન્મેલા લાખો લોકોને પોતાને રહેવાને ઘર બાંધવા પુરતી પણ જમીન મળી શકતી નથી. એ સવાલ વધારે ને વધારે તીવ્ર બનતો જાય છે. જેઓ સત્તામાં છે તેઓ મુંઝાઇ પડયા છે કે આ લાખોને ઘરો શી રીતે પુરાં પાડવાં. બચાવ હમેશાં એજ કરવામાં આવે છે કે તેને માટે પુરતા નાણા નથી તેમ જમીન પણ નથી. હકીકતમાં નથી નાણાની ખોટ કે નથી જમીનની ખોટ. કેમકે રોજેરોજ સત્તાધીશોને યોગ્ય લાગે તેવી વસ્તુઓને માટે તો જોઇતાં નાણા તેમજ જોઇતી જમીન મળીજ રહે છે. ખરી ખોટ તો એ બન્ને છોડવાની ઇચ્છાની છે. વળી આ દેશમાં સવાલ વધારે તીવ્ર એથી બન્યો છે કે જાતી અને વર્ણના આધારે ભેદ પાડવામાં આવ્યા છે. ગોરી પ્રજા જેણે રાજય કરવાનો હક પોતાનાજ હાથમાં રાખેલો છે તે સઘળુંજ પોતાને માટે ચાહે છે જયારે બીન-ગોરી પ્રજાને તેણે રહેવા દીધેલા ટુકડાઓથી સંતોષ માનવો પડે છે અને ત્યાં પણ રાજયકર્તાથી લોભી નજર નાખ્યા વિના રહેવાતું નથી. સાઉથ આફ્રીકા જેવા દુનીયામાં સૌથી સાધન સંપન્ન દેશને ખરી રીતે કોઇ પણ સવાલ છેજ નહિ જે છે તે સત્તાધારીઓએ પોતાની લોભવૃત્તિથી ઉત્પન્ન કરેલો છે. સવાલ જેઓની પાસે છે અને જેઓની પાસે નથી તેઓ વચ્ચેનો છે. જેઓની પાસે છે તેઓ ગમે તે થાય તો પણ તે છોડવા માગતા નથી. એ વૃત્તિ જો તેઓને છોડાવી શકાય તો આ દેશમાં જેઓ વસી રહ્યા છે તેઓ તેમજ બહારથી હજારો સુખેથી રહી શકે તેટલીજ જગ્યા પડેલી છે. જેઓની પાસે છે તેઓ પોતાની લોભવૃત્તિ ઓછી નહિ કરે અને વિવેક બુદ્ધિ નહિ વાપરે તો અંતે આફતજનક પરિણામ આવશે જેને માટે તેઓજ દોષિત ઠરશે. જમીનની વાજબી વહેંચણીના સંબંધમાં સાઉથ આફ્રીકાએ હીંદનો દાખલો લેવા જેવો છે.

નોંધ

'હરિજન' પ્રકાશનો

'હરિજન' પ્રકાશનો ગ્રાહકોની સંખ્યા ઘટી ગઇ હોવાથી ચાલુ માસથી બંધ થઇ જવાના ખબર અમાએ પ્રસિદ્ધ થઇ ગયા હતા. ત્યાર બાદ લોકોના આગ્રહથી તેમજ કેટલાક સેવા ભાવિઓએ ચાલુ માસની આખરી સુધીમાં ૧૦,૦૦૦ ગ્રાહકો કરી આપવાનું બીડું ઝડપેલું હોવાથી એ પત્રો ૭ માસ વધુ ચાલુ રાખવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું છે.

પૂજ્ય ગાંધીજીના હસ્તે સ્થાપિત થએલાં આ પત્રો આ રીતે ખર્ચ નહિ ઉપડવાના કારણે બંધ પડી જાય એ દુ:ખદ મણાય. અને અશુભસુચક પણ ગણાય. કેમકે એ રીતે જો બધી જ ગાંધીજીની કૃત્તિઓને વિષે થવાનું હોય તો ચુના માટીના તેમના સ્મરણ સ્થભો રચવાનો શો અર્થ? 'હરિજન' અને 'હરિજનબંધુ'નું તંત્રીપદ શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા ભોગવી રહ્યા છે કે જેઓ ગાંધીજીના આદર્શો સંપુર્ણપણે સમજે છે અને લોકો સમક્ષ રજુ કરવાને તેમના જેવા સમર્થ ભાગ્યેજ કોઇ હશે

'હરિજન' અને 'હરિજનબંધુ' જ્ઞાનથી ભરપુર હોય છે અને સાહિત્ય પ્રેમીઓએ તો તે સંગ્રહવા લાયક હોય છે. આથી સાઉથ આફ્રીકા, રોડેસીયા તેમજ આફ્રીકાના અન્ય ભાગોમાં વસી રહેલા આપણા ભાઇઓને અમારી ખાસ વિનંતિ છે કે તેઓ જો એ પત્રોના ગ્રાહક ન હોય તો તેઓએ બની જવું જોઇએ અને એ રીતે ગાંધીજીની એ કૃતિને નાબુદ થતી અટકાવવી જોઇએ. અમને આશા છે કે તેઓ એ કાર્ય ઉત્સાહથી ઉઠાવી લેશે અને પોતાના લવાજમો નવજીવન ટ્રસ્ટ અમદાવાદપર મોકલી આપશે. હરીજનબંધુનું વાર્ષીક લવાજમ શી. ૧૪ છે. અને ઇંગ્લીશ 'હરીજન'નું લવાજમ પણ એજ છે.

સવિનય ભંગ માટે નેટીવો તઇયાર નથી

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના વિનિત પક્ષના નેતા મી. આર વી. સેલોપ ઠેમાએ એક અખબારી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે "આફ્રીકનો હજુ સવિનય ભંગ કરી શકે તેટલા વ્યવસ્થિત થયા નથી, તેમણે કહ્યું :

વડા પ્રધાનપર મોકલવામાં આવેલાં અલટીમેટમ અને તેમાં સુચવાયેલાં પગલાંનો હું પક્ષ લેતો નથી મારા મત પ્રમાણે તે એવા લોકો તરફથી પ્રેરાયેલું છે કે જેઓને અમારી કોમની બહેતરીની કશીજ પડી નથી. તેમ છતાં મારે કબુલ કરવું પડશે કે કોંગ્રેસના નેતાઓને ડો. મલાને આપેલા જવાબથી હું અત્યંત નિરાશ થયો છું. મારા મત પ્રમાણે તે એટલોજ મુત્સદ્દિગીરીના અભાવ વાળો હતો કે જેટલુ ડો. મોરોકાનું અલ્ટીમેટમ હતું અને ડો. મલાનનો કોંગ્રેસની માગણીઓની સાફ ના પાડી દેનારો જવાબ બેશક મોટે ભાગે તોફાન આમારી હતો." મી. ઠેમાએ કહ્યું

કે, મારા મત પ્રમાણે ડૉ. મોરોકાનું અલ્ટીમેટમ એવા માણસનું હતું કે જે પોતાની પાછળ બળ રહેલું છે એવી માન્યતાજ ધરાવતો હતો જ્યારે વડા પ્રધાનનો જવાબ એવા માણસનો હતો કે જેની પાછળ બળ હકીકતમાં હતું અને તેનાપર તે આધાર રાખતો હતો. એક કોમ તરીકે આફ્રીકનો દમનના અને પ્રતિબંધિત કાયદાઓના સાગરમાં ડુબી રહ્યા છે. અને એક ડુબતા માણસની જેમ પોતાનો બચાવ કરવા જતાં મનુષ્યનું ભક્ષણ કરનારા માછલાં ને વળગી પડયાં હતા. આફ્રીકનો સ્વભાવેજ કાયદાને પાલન નહિ કરવા ના ચિન્હ બતાવી રહ્યા હોય તો તેનું કારણ એ છે કે તેઓને લાગુ પડનારા ઘણા કાયદા જુલમી અને દમન કરનારા છે. માણસોને જ્યારે જાનવર તરીકે રાખવામાં આવે ત્યારે તેઓ જાનવર બની જાય છે. એ વિષે કશો શક નથી કે આ દેશના વિકાસમાં આફ્રીકનો ભૂતકાળમાં કરતા આવેલા છે તેમ ગોરાના નેતૃત્વને અનુસરવા તઇયાર થશે. પરંતુ તેના "ધણીપણા" ને નહિ અનુસરે અને મારી ખાત્રી છે કે આફ્રીકામાં ગોરાનું ગોરાની "ધણીપણા"ના ભાવનાથી રક્ષણ નહિ થઇ શકે પરંતુ રાજકીય ઉદારતા થીજ થઇ શકશે.

કોમ્યુનીઝમપર ડૉ. મલાન

ગયે અઠવાડીયે ગ્રેફ્વોટર ખાતે ભાષણ કરતાં વડા પ્રધાન ડૉ. મલાને કહ્યું દેશની આર્થીક સ્થિતિ કે નાણા સંબંધ સ્થિતિ જરાયે ખરાબ નથી. વધુમાં તેમણે કહ્યું. "આપણે રશીયા ને લોખંડી પડદા પાછળ 'રહીને તઇયારી કરવા દઇ અચાનક આક્રમણ કરવા દેવુ નહિ જોઇએ. સઘળા સંજોગોને માટે આપણે તઇયારી રાખવી જોઇએ. આપણે શસ્ત્રસજ્જ થવું જોઇએ. કોઇ પણ વખતે યુદ્ધને માટે આપણે તઇયાર રહેવું જોઇએ. ગયાં યુદ્ધમાં સાઉથ આફ્રીકા ઇંગ્લાંડના હિત માં જોડાયું હતું આજે જો યુદ્ધ કોમ્યુનીઝમ અને કોમ્યુનીઝમના વિરોધી ઓ વચ્ચે થશે તો સાઉથ આફ્રીકા દિલો જાનથી કોમ્યુનીઝમના વિરોધીઓ ના પક્ષમાં રહેશે.

અમેરીકાની રેલ ગાડીઓમાં સેગ્રેગેશન

વોશીંગટનથી સાપા યુનાઇટેડ પ્રેસ નો સંદેશો જણાવે છે કે અમેરીકાની રેલવેમાં જાતીભેદનો પ્રતિબંધ કરનારા કાયદાને મુલ્કી ખાતાએ પોતાનો ટેકો આપવાનું જાહેર કર્યું છે. મુલ્કી ખાતાંના એસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી મી. ડેલ ડોટીએ જણાવ્યું કે રેલ ગાડીઓમાં સેગ્રેગેશન આપણાં રાષ્ટ્રિય ઐક્યપર બુરી અસર પાડી રહ્યું છે. સેનેટ કોમર્સ કમીટીના પ્રમુખ સેનેટર એડવીન જોનસનપર લખેલા એક કાગળમાં મી. ડોટીએ જણાવ્યું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસના ઘણા નાગરીકો અને પ્રતિષ્ઠિ મુલાકાતીઓ જેઓને "રંગવર્ણી" ગણવામાં આવે છે તેઓ નું રેલ ગાડીઓમાં તેઓને ઠલાવદા પાડવાથી માનભંગ થઇ રહ્યું છે. તેઓ એ નથી સમજી શકતા કે લોકશાસનના સિદ્ધાંતોનો વારસો ધરાવ નારો આપણા જેવો દેશ જે પોતાના લોકશાસનના સિદ્ધાંતો અને રીતભાતો નું અન્ય દેશો પાસે અનુકરણ કરાવવા માંગે છે તે પોતાનાં સાર્વજનિક સ્થળોમાં આવો ભેદ પાડવાને મંજુરી શા રીતે આપી શકે છે. સેનેટર હમફ્રીએ એક બીલ દાખલ કરેલું છે જે સેનેટ કોમર્સ કમીટીમાં ચર્ચાઇ રહ્યું છે. એ બીલ આંતરરાજ્ય વ્યાપારમાં રોકાયેલી કોઇ પણ રેલ ગાડીમાં જાતી ગ્રાતી કે વર્ણના આધારે કોઇ પણ ઉતારૂ સામે ભેદ પાડવો એ ગુનો ગણનાઇ છે.

મડદા મુકવાના સ્થળમાં પણ એપાર્ટહેડ

ફ્રીસ્ટેટની પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં ક્રુનસ્ટાડના નેશનલીસ્ટ સભ્ય મી. જે. એ. વાનડર મરવેએ મડદાં મુકવાના સ્થળમાં પણ એપાર્ટહેડની હિમાયત કરી છે. તેમણે જણાવ્યું કે જે લોકો પારણાંથી કબર પર્યંત એપાર્ટહેડમાં માનનારા છે તેઓથી ગોરાંનાં મડદાં બીન-ગોરાના મડદાં, નજીક જોયાજ કેમ શકાય કે જે ક્રુનસ્ટાડની ક્રુર્ટ્રેકર હોસ્પીટલમાં બનેલું છે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું અખબારી નિવેદન

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ગુરૂવાર માર્ચ તા. ૬ઠીના નીચે પ્રમાણે અખબારી નિવેદન કર્યું હતું:

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે આફ્રીકન લોકોને લાગુ પડતા અનેક અન્યાયી કાયદાઓની સામે સામુદાયિક લડત શરૂ કરવાનો અને એ લડત શરૂ થાય તે પહેલાં એપ્રીલ તા. ૬ ઠીના માસ મીટીંગો ભરવાનો અને દેખાવો કરવાનો ઠરાવ કર્યો ત્યારથી મારૂં મન ઘણું વિમાસણમાં પડયું છે. તેઓ ના સુચવાયેલા પગલાંના 'વાજબીપણાને વિષે મને કશી શંકા છેજ નહિ. મને જે વિચાર આવી રહ્યો છે તે એ કે તેમાં મારો પોતાનો ભાગ શું હોવો જોઈએ. મારે તેમાં ભાગ ભજવવો જોઇએ એ વીશે મને શંકા નથી. સવાલ એ છે કે કેવી રીતનો ભાગ મારાથી ભજવી શકાય.

હું એવો દૃઢ મત ધરાવું છું કે સુધારો જો ટકાવી રાખવો હોય અને માનવજાતીને ફરી જંગલી અવસ્થામાં જઇ પડવું નહિ હોય તો માનવી માત્ર એ સઘળા પ્રકારના હિંસક યુદ્ધો, જે આજે પ્રવર્તી રહ્યાં છે અને જે આ પણા પર જંગલીપણાની છાપ પાડી રહ્યા છે, તેનો આપણે ત્યાગ કરવો પડશે અને રાષ્ટ્રીય તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય તકરારોનો ઉકેલ અહીંસા, જે એક માત્રજ સુધરેલું શસ્ત્ર છે, તે સ્વિકારવું પડશે.

ખાસ કરી આફ્રીકન લોકો અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરા લોકોને માટે માત્ર ધાર્મીક દૃષ્ટિએજ નહિં પરંતુ લાભની દૃષ્ટિએ પણ અહીંસા એજ એક શસ્ત્ર છે કે જે તેઓને ઇચ્છિત ધ્યેયે પહોંચાડી શકશે.

યુદ્ધના શસ્ત્રોના ઉપયોગની જેમ અહિંસાના શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરનારે પણ તેને માટે પુરતી લાયકાત મેળવવી જોઈએ. એ શસ્ત્ર એવું નથી કે જેનાથી રમત રમી શકાય. તેના ઉપયોગને માટે શીસ્તનું ધોરણ છે કે જે લશ્કરી ધોરણના કરતાં ઘણુંજ વધારે સખ્ત છે. ધાર્મીકતા તેમાં સૌથી વિશેષ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે અને તેનો ઉપયોગ કરનારાઓનાં જીવન ધાર્મીકતાની દૃષ્ટિએ શંકાથી પર હોવાં જોઇએ.

એવો સવાલ જરૂર ઉઠાવી શકાય કે, ત્યારે શું સઘળા અણિશુદ્ધ થાય ત્યાં સુધી બેસી રહેવું? તેનો જવાબ સહેલાઇથી આપી શકાય છે: બેશક નહિજ; પરંતુ જેઓ લડતનું નેતૃત્વ લેનારા હોય તેઓમાં તો અહીંસા ધર્મનું પુરેપુરૂં શિસ્ત હોવુંજ જોઇએ. અહીંસાના શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવાની લાયકાતને માટે અહીંસાનો અર્થ સમજવો તેમજ તેમાં અડગ શ્રદ્ધા હોવી અત્યંત આવશ્યક છે.

આથી હું માનું છું કે મારી સ્થિતિ ને વિષે મને સંપુર્ણ ખાત્રી ન હોય ત્યાં સુધી આફ્રીકનોને સામુદાયિક લડતને માર્ગે દોરવા એ ભુલજ ગણાય અને અહીંસાના સિદ્ધાંતથી વિરૂદ્ધ ગણાય.

એવી ગેરસમજુતી ન થવી જોઇએ કે મારામાં ભયગ્રસ્તતા આવી ગઇ છે. સાઉથ આફ્રીકામાં એક નહિ પણ અનેક જલીયાંવાલા બાગના જેવી કતલોનું પુનરાવર્તન જોતાં મને ભય ઉપજે એમ નથી. પરંતુ તેને અટકાવવાને માનવ શક્તિથી બની શકે તેટલું હું કરૂં. તેને ઉત્તેજન મળે એવાં કશાં કાર્યથી હું જરૂર દુર રહું.

આથી મને લાગે છે કે આફ્રીકનો અને બીન-ગોરાઓને સામુદાયિક લડત કરવાને દોરવામાં આવે તે પહેલાં તેને સંગઠીત કરવાની અને તેઓને અહિંસાના સિદ્ધાંનુ શિક્ષણ આપવાની ઘણીજ જરૂર છે. તે ન થાય ત્યાં સુધી જેઓને માનભંગ લાગતું હોય તેઓએ, મારા નમ્ર મત પ્રમાણે, વ્યક્તિગત લડત કરી જે કંઇ પણ સંકટો આવી પડે તે સહેવા તઇયાર થવું જોઇએ અને તેમ કરી લોકોને પોતાના વર્તનથી દાખલો બેસાડવો જોઇએ. નેતાઓએ અહિંસાના શસ્ત્રનો ગૌરવથી અને તેના પરિણામોની પુરેપુરી સમજ થી ઉપયોગ કરવો જોઇએ કે જેથી જનતાને અહીંસાનો સિદ્ધાંત પાળવા ની તાલીમ મળી શકે.

એ સ્પષ્ટ સમજવું જોઇએ કે અહીંસાનું બળ તેની સંખ્યામાં નથી રહ્યું પરંતુ તેના ગુણમાં રહ્યું છે. આપણે એવું કશું પગલું નહિ લેવું જોઇએ કે જે આપણે પાછું ખેંચી લેવાની જરૂર પડે. આપણી શ્રદ્ધા આપણા સવાલના સત્યપણા પર અને ઇશ્વરપર હોવી જોઇએ અને આપણું સૂત્ર "ઇશ્વરનો જય હો" એ સિવાય બીજું કશું નહિ હોવું જોઇએ. બીજાં સઘળાં સુત્રો, જેથી લોકોની માત્ર લાગણીઓ ઉશ્કેરવા અને જેઓની સામે આપણે લડત કરી રહ્યા છીએ તેઓને ચીડવવા ઉપરાંત બીજો કશો અર્થ સરતો ન હોય, તેવાં સુત્રોનો સુરતપણે ત્યાગ જ થવો જોઇએ.

અહીંસાનો સિદ્ધાંત લાગણીઓ ઉશ્કેરવી એ નથી પરંતુ સત્ય, પ્રેમ અને અહિંસાથી અને અશંકનીય ચારિત્રથી લોકોના તેમજ જેઓની સામે આપણે લડી રહ્યા છીએ તેઓનાં અંતઃકરણ જાગૃત કરવાં એ છે.

આ સઘળું હું નમ્ર ભાવે કહી રહ્યો છું. લાગતા વળગતા સઘળા નેતા ઓએ આ બાબતોનો વિચાર કરેલો હશેજ એ વિશે મને શંકા નથી. તેમ છતાં આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ તરફથી થએલા અતિ મહત્વના નિર્ણય નો વિચાર કરતાં આપણા વિચારો સ્પષ્ટપણે જાહેર કરવા હું આવશ્યક સમજું છું.

આ સવાલનો ઉંડો વિચાર કર્યો પછી હું એ નિર્ણયપર આવ્યો છું કે કોઇ પણ હીલચાલ જે અહિંસાના સિદ્ધાંત અનુસાર ખરી રીતે ચલાવવા માં આવશે કે કેમ તેની જ્યાં સુધી મને સંપૂર્ણ ખાત્રી નથી થઇ ત્યાં સુધી મારાથી આંખો મીંચીને તેમાં સામેલ થઇ નહિ શકાય.

મારૂં અંતઃકરણ મને કહે છે કે હું તેમાં કંઇ પણ સક્રિય ફાળો, આપું તે પહેલાં મારે મારો આત્મા શુદ્ધ કરવો જોઇએ, અને મારા તાત્કાલિક ફાળા તરીકે, આપણને સૌને સન્માર્ગે દોરવણી મળે તેને માટે મારે એકવીસ દિવસના ઉપવાસ અને પ્રાર્થના કરવાં, જે ઉપવાસ શુક્રવાર માર્ચ તા. ૭ મી ની સવારથી શરૂ થઈ શુક્રવાર માર્ચ તા. ૨૮મીની સવાર સુધી ચાલુ રહેશે.

ઇશ્વર મને તેમજ આપણને સૌને સહાય થાઓ.

સુરી અને વિનોબાજી વચ્ચે વાર્તાલાપ

શ્રી. વિનોબાજી, જેઓ જમીન વગર નાને માટે જમીનનું દાન લેવા હીંદની પગપાળા યાત્રા કરી રહ્યા છે તેમને અલીગઢમાં એક સુરી દરવેશ સાથે વાર્તાલાપ થયો હતો, જે માનીય હોઇ અમારા વાચકોના લાભાર્થે 'હરિજનબંધુ'માંથી અહિં આપીએ છીએ:

એક સુરી દરવેશ વિનોબાજીને મળવા આવ્યા. જીજ્ઞાસાવૃત્તિથી શ્રદ્ધા પુર્વક તેમણે કેટલાક સવાલો પુછયા. શરૂઆતમાં તેમણે પુછયું: "સર્વત્ર પ્રેમનો અનુભવ કેવી રીતે થઇ શકે?"

"મારૂં અને તારૂં એ જે ભેદ છે તે મટી જવો જોઇએ."

"બહુ મુશ્કેલ છે."

"જાતને ફના કરી દેવી જોઇએ. અને પોતે લોકોની સેવામાં મંડી પડવું જોઇએ, અને મેં કંઇ કર્યું એવો ભાવ પણ ન હોવો જોઇએ."

"આપે યુનિવર્સીટીમાં વિદ્યાર્થીઓ આગળ ઇંદ્રિયો પર કાબુ રાખવાની વાત કહી. એ કેવી રીતે શકય કરી શકાય? હદીસમાં કહ્યું છે કે ઇન્દ્રિયો તમારી છે, એને મારો નહીં."

"હું વચ્ચેનો રસ્તો બતાવું છું. બને છે એમ કે આપણે ખાવા બેસીએ છીએ ત્યારે ઘણું ખાઈ લઇએ છીએ બીજી બાજુ આપણે પુરો રોજો રાખીએ છીએ. એમ ન થવું જોઇએ."

"પણ મન પર કાબુ કેવી રીતે રાખવો?"

"એની તરકીબ સહેલી છે. એ જે કહે તેનો એકદમ અમલ ન કરવો તેમ જ કોઇ પણ વસ્તુની એના પર અસર પણ ન થવા દેવી."

"અને એકાગ્રતા?"

"મુશ્કેલ નથી. મનને પવિત્ર રાખવું. કોઈ પ્રત્યે વેરભાવ રહે છે, કોઇ પર આસક્તિ હોય છે. એ બધાથી દિલને સાફ કરવું."

"પણ કેવી રીતે?"

"માનો કે ગુસ્સો આવે તો દયાનું કામ કરો."

* *

"મહંમદ છેલ્લા પેગંબર નથી."—વિનોબાએ યુનિવર્સીટી આગળ એવો વિચાર દર્શાવ્યો હતો એ સંબંધમાં દરવેશે પુછયું.

"કુરાન શરીફે કહ્યું છે: 'પેગંબરો પર વિશ્વાસ કર. અને પેગંબરોનાં નામ પણ કહ્યાં છે. કહેવામાં આવ્યું છે કે, દરેક કોમને માટે શિખામણ દેનાર મોકલવામાં આવ્યો છે. ઇસ્લામનું માનવું છે કે પેગંબર આવ્યા પછી માણસે એટલી પ્રગતિ કરી કે હવે જે આવશે તે સુધારક હશે. એ સંબંધમાં આપનો શો મત છે?"

વિનોબાએ કહ્યું: "એ પ્રત્યે વ્યક્તિની પોતપોતાની માન્યતાની વાત છે. કુરાને 'ખતમુન્ નબીયીન' કહ્યું. એટલે કે આજ સુધીના નબીઓએ જે કહ્યું તેના કહેવા પર હું મહોર મારનાર છું, તેનું સમર્થન કરનાર છું. એનો એવો અર્થ કરવો કે હવે આગળ કોઇ નબી આવશે જ નહીં, એ નાસ્તિકતા ગણાશે આપણે કહીએ કે અમારે માટે ફલાણા નબી પુરતા છે. પણ દુનિયા તો કરોડો વરસ ચાલવાની છે. એના સંબંધમાં એમ કહેવું કે આગળ ઉપર કોઇ પેગામ સંભળાવનાર આવશે જ નહીં એ ખુદાની કુદરતને સીમિત કરવા જેવું છે. એ માણસની મર્યાદાની બહારનું બયાન છે."

સવાલ: "એ તો શાબ્દિક મતભેદ છે. પહેલાં લોકો બાદશાહ કહેતા હતા. હવે પ્રેસિડેંટ કહે છે. ખુદાની કુદરતને કોણ સીમિત કરી શકે એમ છે? પણ કહેવાનો આશય એ છે કે પ્રગતિની પરંપરામાં પેગંબરની કડી છેલ્લી છે."

વિનોબા: "એ પણ માન્યતાની વાત છે. તમે એમ માની શકો છો. હું નહીં માનું. મેં ગાંધીજીના કેટલાક અનુયાયીઓ જોયા છે જેઓ માને છે કે ગાંધીજીના કરતાં વધારે પુર્ણ પુરૂષ હવે થવાનો નથી. એ પણ નાસ્તિકતા છે. તમે પોતે જ જુઓ છો કે કુરાનમાં એક આયત આવી અને પછી તેને રદ કરવામાં આવી."

દરવેશ: "પણ મુળભૂત વાતોમાં કશો ફરક ન પડયો. વિગતોમાં ફરક જરૂર પડયો. બીજો આવનાર કંઇક વિરૂદ્ધ વાત કરશે એમ આપણે કેવી રીતે કહી શકીએ?"

વિનોબા: "હું કયાં કહું છું? તે પણ સમર્થન જ કરશે. પેગંબરે પણ સમર્થન જ કર્યું છે. તેમણે કહ્યું: 'સાચું બોલો.' તો બીજો આવનાર એમ કહેશે કે 'સાચું ન બોલો'? સુરે રહેમાનમાં એ ફકરો વારંવાર આવે છે કે, 'ખુદાના નિયમોને જુઠા પાડે એવો કોણ છે?' સર સૈયદે એ કાઢી નાખ્યું. તેઓ કયાંક તો વાકય પણ તોડે છે, ત્યાંથી એ કાઢી નાખ્યું તેથી મુસલમાનોએ એને કાફર કહ્યો. અનલહક કહેનારને પથ્થરો મારીને મારી નાખ્યો. બાઇબલને વિષે પણ એમ જ થયું છે. મેથ્યુ છાપવું હોય તો તે પુરૂં છાપવું જોઈએ. એના ભાગો પસંદ કરીને કોઇ છાપે તો તે અધાર્મીક મનાતું હતું. એ બધું શબ્દપુજા યાને બુતપરસ્તી એટલે કે પથ્થરપુજા જ છે. એથી પેગામ આપનાર આવશે જ નહીં એમ ન માનવું જોઇએ."

દરવેશ: "મહાનુભાવ, મેં કહ્યું તેમ અમે તેમને પેગંબર નહીં કહીએ. સુધારક કહીશું."

વિનોબા: "હા, ગાય પહેલાં પણ દુધ દેતી હતી અને હવે પણ આપશે. પણ પહેલાં તમે દુધ કહેતા હતા, હવે તમે દુદ કહેશો."

એના પર બંને ખુબ હસ્યા. દરવેશે શ્રદ્ધા અને વિનયપુર્વક વિનોબાની વિદાય લીધી.

ગાંધી વિચાર કણ

૧૯૧૯માં મહાદેવભાઇએ બાપુને પુછયું "બાપુ આ પુછવું જરા વિચિત્ર લાગશે. પણ પુછીજ લઉં, કે આપને જો ફાંસી દે અને તેમ થતાં આપની ઉપર આશક થએલા અનુયાયીઓનો પિત્તો ઉછળે અને તેઓ લોહી ઉડાવે તો આપના આત્માને દુઃખ પહોંચાડયું ગણાય ને?

બાપુ:—બેશક, ભારે દુઃખ થાય.... માત્ર તમે એજ કરી શકો કે તમને પણ શુળીએ ચઢાવે...અને મને પુજવો હોય તો મારા કાર્યને પુજો અને મારા કાર્યને આચરો.

* * *

માણસની તીરસ્કાર વૃત્તિ એ એની નબળાઇ સુચવનારી વસ્તુ છે. તિરસ્કાર નબળા માણસને ઉપજે છે. પ્રેમ કે દયા એ હૃદયના જબરા માણસની નીશાની છે...કુટુંબમાં પ્રેમથી વર્તનાર માણસ પશુની કોટીમાંથી નીકળી એક પગથીયું ચડેલો છે. એને વધુ બહોળો કરનાર વધુ આગળ થયો છે.

* * *

તમે (સરકાર) પશુબળને પુજનારા છો યુદ્ધને પરમેશ્વર માનનારા છો. હું જો લીગ ઓફ નેશન્સમાં હોઉં તો તમારી મશીન ગન, એરોપ્લેન, સબમરીન, બધું નાશ કરાવું, અને એવો ઠરાવ કરાવું કે જેને લડવું હોય તે લાઠીઓથી લડે

* * *

ભુખ ખેંચવામાં ઉપવાસ નથી, પણ એની પાછળ જે ઇબાદત રહેલી છે, પ્રાર્થના રહેલી છે તેમાં છે. પ્રાચીન સુધારા શું છે? જુના વખતમાં લડતા પણ લડવાની હમેશા તઇયારીમાં નહોતા રહેતા. મુગલાઇ સમયે પણ એટલો ઉત્પાત ન હતો. કોઇ એની શોધો કરનાર પણ નહોતાં.

* * *

બાપુ પોતાની બેનની પુત્રવધુને પત્ર લખતાં લખે છે. "પૂજ્ય બેન અને તમે આશ્રમમાં રહો એમ ઇચ્છું છું. અને તમે બન્ને મારા કાર્યમાં મદદ કરો તેના જેવું મને બીજું શું વહાલું લાગે? પુજય બેને તો આશ્રમનો અનુભવ લીધો છે. બધા તેમને અદ્ધર ઉપાડી લેતા અને માનથી રાખતાં. હું પોતે પણ રોજ સવારના તેમના દર્શન કરીને મારી માતુશ્રીનો ચહેરો યાદ કરતો, મારા બાપુને પણ યાદ કરતો અને મને પવીત્ર થએલો ગણતો...."

* * *

તારો ત્યાગ એટલી હદે જવા ન દઇશ કે જેથી તારૂં દિલ ખાટું થઇ જાય અને તારા પોતા પ્રત્યે તથા આસપાસનાં પ્રત્યે કંટાળો આવે. આ મોટામાં મોટી લલચ છે અને કાર્ય કર્તાઓ ઘણીવાર એનો ભોગ થઇ પડે છે. તેઓ ત્યાગ કર્યે જ જાય છે અને છેવટે તેનો જવાબ ન મળતાં આસપાસની દરેક વસ્તુ અને દરેક વ્યકિતનો તેમને કંટાળો આવે છે. આપણે સાચો ત્યાગ ત્યારે જ કર્યો કહેવાય, જ્યારે આપણે સામા કશા જવાબની અપેક્ષા ન રાખીએ.

* * *

બીજા સાથે આપણે જેવું વર્તન રાખીએ તેવું જ પ્રભુ આપણી સાથે રાખે છે એ જો ખરૂં હોય તો સખત શિક્ષામાંથી છુટવા માટે આપણે ક્રોધનો બદલો ક્રોધથી નહીં પણ ક્રોધની સામે પણ મૃદુતાથી જ વાળવો જોઇએ આ નિયમ વૈરાગીઓ માટે નહીં પરંતુ ખસુસ કરીને સંસારીઓ માટે જ છે. સંસાર સાધુઓ માટે નથી એમ કહેવામાં માનસીક મંદતા જણાઇ આવે છે. પુરૂષાર્થ કરવો એ સર્વેનો ધર્મ છે.

અમો દરેક જાતના કઠોળની દાળો તેમજ તેનો આટો જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ તેમજ એક્ષપોર્ટ કરીએ છીએ. જેવા કે મગદાળ, અડદદાળ છડી. અડદદાળ છડીનો આટો, તુવેરદાળ ત્યા ચણાદાળ ચોકખા કાયમ્નવીલોલ. ચણાનોઆટો ચોકખો કાંકરી વગરનો, વાલદાળ, વાલ, મઠ, મસુરદાળ, બાજરી સાફ કરેલ ત્યા છડેલી, ચોળાદાળ, રાજગરો, વગેરે ભાવ ત્યા સેમ્પલો માટે લખો.

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.

Tel Address: "DALLMILL"

P. O. Box 888, MOMBASA.

Kenya Colony.

પ્રભુની યાદ

(લેખક: "લહરી")

એક ભાઈએ પ્રશ્ન કર્યો કે—! "ખુન, દગો, વિગેરે, દુષ્કૃત્યો કરનાર માણસ જો પરમેશ્વરની સાચા હૃદયથી પ્રાર્થના કરે તો તેના દોષો દુર થાય ખરા? આના જવાબમાં કહેવાયું કે:— દુષ્કૃત્યો કરનારથી સાચા હૃદયથી પ્રાર્થના થઇ શકે કે કેમ? એ વિચારવા જેવું છે. સાચા હૃદયથી પ્રાર્થના કરનાર મનુષ્ય તો પરમેશ્વરનો અનન્ય ભક્ત જ ગણાયો છે. ગરજ કે દુઃખ પડે તે વેળા પ્રભુને ક્ષણિક લાગણીથી પોકાર નારા સ્વાર્થી ગણાય છે. ગીતાએ જે ચાર પ્રકારના ભક્તો ગણાવેલા છે તેમાં અર્થાર્થી અને આર્ત્ત પણ છે. તેઓ દુષ્કૃત્યો કરનારા નહિ પણ સદાચારી હોવાનું જણાવ્યું છે.

"પણ જે સદાચારી લોકોના પાપો ના અંત આવ્યો છે ને જે દ્વંદ્વના મોહમાંથી છુટયા છે તે અડગ વતવાળા મને ભજે છે.' (ગીતા ૭. ૨૮) આ ઉપરથી જાણી શકાય છે કે પાપોનો અંત આવ્યા વિના સાચા હૃદયથી ઇશ્વરની પ્રાર્થના થઇ જ ન શકે. વળી ગીતા એમ પણ કહે છે કે:— મોટો દુરાચારી પણ જો અનન્ય ભાવે મને ભજે તો તે સાધુ થયો જ માનવો કેમ કે હવે એનો સારો સંકલ્પ છે" (ગીતા ૯.૩૦) આ સુત્રો પ્રમાણરૂપે અને અનન્ય ભક્તિની પ્રશંશા સુચક છે અને માનવીની ઉન્નતિ મટેનું એમ આશ્વાસન છે દુરાચારીઓના જીવનનો પલટો કરવા માટેની એ બાંહેધરી રૂપ છે.

અનન્યભક્તિ ઉપજે ત્યારે દુરાચાર નો સંકલ્પ ઉદ્દ્ભવતો જ નથી, જેથી એ અનન્યતા મારા સાધકોએ સાત્વિક અહાર વિહારથી યુક્ત થવું પડે છે. એ સાત્વિક સાધકના લક્ષણો દુષ્કૃત્યો કરનારથી તદ્દન નિરાળાં છે. "જે આસક્તિ અને અહંકાર રહિત છે જેના માં દ્રઢતા અને ઉત્સાહ છે જે સફળતા નિષ્ફળતામાં હર્ષ શોક નથી કરતો તે સાત્વિક કર્તા કહેવાય." ગીતા ૧૮.૨૬.

આસક્તિ અમાર અહંકાર વિના ખુન, દગો કે દુષ્કૃત્યો કરવાની જરૂર જ નથી પડતી. સંસારની વિટમ્બણાનું મુળ તપાસીએ તો એ બે પૈકીમાંનું કોઇ એક અવશ્ય મળી આવશે એના થી ઉલટું નિઃસ્વાર્થી કે નિરપૃહિ મનુષ્ય "યથા લાભ સંતુષ્ટ"મા માનનારો હોય છે, તે દુષ્કૃત્યોથી દુર જ રહે છે

દોષ અને પાપ એ શબ્દોના અર્થ તપાસીશું તો પ્રશ્નની સમજુતી સરળતા થી થઇ જાય છે. મનુષ્યના હિતશત્રુ ગણાતા કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ મદ, મત્સર વિગેરે વિકારો અધ્યાત્મિક રોગ ગણાયા છે. અને તેજ માનના દોષો મણાય છે. એ વિકારોજ મનુષ્યને પાપ કર્મ કરવા માટે ઉત્તેજીત કર્યા કરે છે મહારથી અર્જુનને પણ એ માટે શંકા થતાં શ્રીકૃષ્ણને પુછેલું કે: કોની પ્રેરણાથી મનુષ્ય બળાત્કારે પણ પાપ કર્મ કરવામાં જોડાય છે? એના જવાબમાં કહેલું કે:— એ પ્રેરક તે કામ —ક્રોધ છે. કામ એટલે ઇચ્છા એ ઇચ્છા આસક્તિ હોવાથી જ ઉપજે છે. ઇચ્છાની પુર્તીયતાં લોભ પ્રગટે છે અને ઇચ્છાની પુર્તિ થવામાં અંતરાય ન ડે તો ક્રોધ પ્રગટે છે. આમ એની પાછળ વિકારોની પરંપરા જોડાએલી હોય છે.

આ દોષો હૃદયની સાચી પ્રાર્થના થી અવશ્ય દુર થઇ શકે પણ એની સાથે સંયમની સાધના આવશ્યક હોય છે. પરંતુ પાપો એટલે દુષ્કૃત્યોના સંસ્કારો તો સદાચારના પાલન પછી ઇશ્વરની સમીપતાનો અનુભવ કર્યા પછી જ દુર થઇ શકે. આ માટે પુરૂષાર્થ કરવો રહ્યો જેના માટે જ આગળના શ્લોકમાં દ્રઢતા અને ઉત્સાહ હોવાની આવશ્યકતા સાત્વિક કર્તામાં જણાવેલી છે.

દુઃખના બે કારણો ઉપર જણાયા? તે સાથે એમાં ત્રીજું પણ એક ગુપ્ત રીતે રહેલું છે, અને તે છે પાપ કર્મો નાં ફળ. જે દુષ્કૃત્યો થઇ ગયેલાં છે તેનું જે ફળ મળે છે તેને જ દુઃખરૂપે કહેવાય છે. એને નષ્ટ કરવાનો ઉપાય નથી "કરેલાં કાર્યો કોટીજન્મે પણ ભોગવ્યા વિના નષ્ટ નથી થતાં" આ સિદ્ધાંત છે. એટલે કે જન્મ મરણની ઉપાધિમાંથી છુટવા વિના પાપ કે પુણ્ય જે કર્મો ફળ આપવા તત્પર થયાં હોય તે નિવૃત્ત નથી થતાં.

પરંતુ ઇશ્વરની અનન્ય ભાવે થતી ભક્તિ કે પ્રાર્થના દરમ્યાન એ ફળના પરિણામો ભોગવતા હોય ત્યારે મનની વૃત્તિ ઇશ્વરાભિમુખ હોવાથી દુઃખનો અનુભવ નથી થતો. જેમ દર્દીને ઓપરેશન કરતી વેળા અમુક પ્રકારના ઇન્જેકશન આપવાથી તેને દુઃખનો અનુભવ નથી થતો તે મુજબ સાચા હૃદયથી થથી પ્રાર્થનામાં મનનુ જોડાણ કોઇ ઉચ્ચ ભુમિકામાં થતું હોવાથી આવેલુ દુઃખ, દુઃખરૂપે નથી જોવા તું અગર સહન કરવાની શક્તિ મારી જાય છે.

મહર્ષિ દયાનંદનો ઝેરથી દેહોત્સર્ગ થયેલો, તેમના શરીર પર રૂંવેરૂંવે ફોલ્લો. ફુટી નીકળેલા. ખુબ અગન બળતી હતી. કોઇ મીસન શકે એવી લાહ્ય ઉઠતી હતી પણ ૐ નામના રટણથી મનને ઇશ્વરમાં જોડી રાખ્યું હતું જેથી જાણે કે કંઈજ થતું ન હોય તેમ

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

N. T. GOPAL, GENERAL DEALER.
2 Arnold Street,
OBSERVATORY.
CAPE TOWN

તા. ૩૦/૪/૫૧.

પ્રેમ નમસ્તે

જત જણાવવાનું જે તમોએ ઓર્ડર મુજબ
[illegible] અને સારો માલ મોકલ્યો
કારણ કે હું [illegible] તમારા તરફથી ખાત્રી
આપું છું કે માલ સારો અને સવળ પડે તેમ
આવે છે. જેથી આ ઉપર તમારે ચોક્કસ ધ્યાન
આપી મોકલશોજી.

ગાંધીવટુ

કટેર

ઘર-ગથ્થુ દવાઓ

હવન-પુજાની સામગ્રીઓ

બનારસી સાડી

મુંબઈ સમાચારના પંચાંગ
કીમત શી. ૩-૬.

એડ્રેસ:
૧૬૦ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ
ડરબનના ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

તેઓ શાંતિથી આ અસહ્ય દુઃખ સહન કરી રહેલા.

અંત કાળે પણ તેમની વૃત્તિ ઇશ્વર માંજ હતી, એ તેમના છેલ્લા ઉદ્દગારો થી પ્રતિત થઇ શકે છે. તેઓ બોલ્યા હતા કેઃ– "પ્રભૂ તારી લીલા અપાર છે, તારી ઇચ્છા પુરી થાઓ."

આ ઉપરથી માની શકાશે કે વર્તમાન કાળનાં દુઃખોનું વિસ્મરણ અને ભાવિ વિટંબણાનો પરિહારનો ઉપાય કેવળ પ્રભુ સ્મરણ જ છે. જેથી તેની પ્રસન્નતા માટે મનુષ્યે સદા સત્કર્મો કરવાની જરૂર રહે છે. આમ સદાચારી બન્યા પછીજ સાચા હૃદયથી પરમેશ્વર ની પ્રાર્થના થઇ શકશે.

ઇતિ ૐ તત્સત્.

સદ વચનો

[સીવીંગ્સટનથી શ્રી. ભાણાભાઇ ગોવીંદજી પટેલે "સત્ સંદેશ" "દક્ષિણા" અને "માતાજીની વાણી" માંથી ચુંટી કાઢેલા સદ્વચનો મોકલ્યા છે જે વાચકોના લાભાર્થે અહિ આપી એ છીએ. માતાજી એક ફ્રેન્ચ સન્નારી છે. એમનો જન્મ તા ૨૧–૨–૧૮૭૭ માં થયો હતો. તેઓ મીરાં પોલ રીશાર નામે પ્રસિદ્ધ છે શ્રી. અરવીંદ આશ્રમમાં માતાજી આવ્યાં તે પહેલાં પણ તેઓ એક ઉંચી ભુમીકામાં પહોંચેલા યોગિની હતાં પહેલાં એમણે ફ્રાંસ, ઉત્તર આફ્રીકા અને જાપાનમાં યોગ સાધના કરી હતી. "નારાયણનું નામ જ લેતાં વારે તેને તજીએ રે" એ સંત ઉકિત અનુસાર માતાજીએ પોતાના પતિને છોડીને પણ શ્રી. અરવીંદ આશ્રમમાં રહેવાનું ઉચિત ધાર્યું અને આજે જે સ્વરૂપમાં આશ્રમ છે તે સ્વરૂપમાં આવ્યું. શ્રી. અરવીંદને માતાજીમાં અને માતાજીને શ્રી અરવીંદ માં પોત પોતાના યૌગીક જીવનની સાર્થકતા સમજાએલને પછી શ્રી. અરવીંદ જાણે અંત નિર્ગુંદ પરમ પુરૂષ અને શ્રી માતાજી તેમની અભિન્ન એવી દીવ્ય પ્રકૃતી રૂપ બની ગયાં.]

પ્રભુ, તારૂં રૂપાંતરનું કાર્ય સિદ્ધ થાય એટલા માટે અમે પૃથ્વી ઉપર આવેલાં છીએ. એ કાર્ય એજ એક માત્ર સંકલ્પ છે, એજ અમારા ચિત્તની એક માત્ર વૃત્તિ છે. અમારી પ્રાર્થના છે કે એ કાર્ય અમારા જીવનની પણ એક માત્ર પ્રવૃત્તિ બની રહો અને અમારાં સર્વ કાર્યો આ એકજ ધ્યેયને અનુલક્ષિને થતાં રહો.

* *

ખિતાબો કે ઇલ્કાબોને લીધે માણસ નું કશુંજ મુલ્ય બંધાતું નથી. એ ઇલ્કાબો જો પ્રભુની સેવા કરતાં મળ્યા હોય તોજ કંઇક કામના છે.

* *

આપણી અંદર જે હોય છે તેજ આપણને બીજામાં દેખાય છે. આપણ ને આપણી આસપાસ બધે હંમેશાં કાદવજ દેખાતો હોય તો એનો અથ એ છે કે, આપણી અંદરજ કયાંક કાદવ રહેલો છે.

* *

પ્રભુ વિનાનું જીવન એક દુઃખકર ઇન્દ્રજાળ છે. પ્રભુના સંગમાં સઘળુ આનંદમય છે. પ્રભુ પ્રત્યે વળો–ભગવદ્દભિમુખ થાઓ,–તમારા સર્વ ક્લેશો લુપ્ત થઇ જશે.

* * *

પ્રભુના ચરણોમાં અંતઃકરણ પુર્વક સમર્પણ કરવું એમાંજ આપણાં નર્યા માનુષી ક્લેશોમાંથી મુકત થવાનો માર્ગ રહ્યો છે.

* *

શ્રદ્ધા એક એવી સુનિશ્ચિત પ્રતિતી છે કે જે અનુભૂતિ કે જ્ઞાનના આધાર વિના પણ મળી આવે છે.

* *

પ્રભુ તરફથી જે કાંઇ મળે તેનો સદા આનંદ ભેર સ્વીકાર કરો.

* *

કેટલાક મનુષ્યો પ્રભુને પોતાનો આત્મા આર્પે છે, કટલાક પોતાનું જીવન અર્પે છે, કેટલાક પોતાનું કર્મ અર્પે છે, કેટલાક પોતાનું ધન અર્પે છે. માત્ર થોડા એક જ માણસો પ્રભુ ને પોતાની આખી જાત અર્પી દે છે, પોતાની પાસે જે કંઇ હોય–પોતાના આત્મા, પોતાનું જીવન, કર્મ ધન એ તમામ પ્રભુચરણે ધરી દે છે. પ્રભુના સાચાં સંતાન તો તેઓ જ છે. બાકીના બીજા બધાએ પ્રભુને કશુંજ આપ્યું નથી. જગતમાં એ લોકોનો જે કંઇ મોભો હોય, તેમની જે કંઇ શકિત હોય કે સંપત્તિ હોય, પ્રભુના કામ માટે તો તે બધાં કશા ય મુલ્ય વિનાનાં મીડાંજ છે.

* *

તમે પશ્ચિમના છો અને બીજા પુર્વના છે એ વીચાર બંધ કરો. સર્વ મનુષ્યો એકજ મુળ દિવ્ય તત્ત્વમાંથી આવેલાં છે અને સર્વેએ મળીને આ મુળ તત્ત્વમાં રહેલી એકતાને પૃથ્વી ઉપર પ્રકટ કરવાની છે.

* *

પ્રભુની કૃપા સૌ કોઇ માટે સરખી જ છે. પરંતુ પ્રત્યેક વ્યકિત પોતાની સત્યનિષ્ઠાના પ્રમાણમાં એ કૃપાને પામી શકે છે. આ કૃપાની પ્રાપ્તિનો આધાર બાહ્ય સંયોગો ઉપર નથી. તમે સાચા દિલથી તે માટે અભીપ્સા સેવો અને તે પ્રત્યે ખુલ્લા થાઓ એ પ્રભુની કૃપા મેળવવાને પુરતું છે.

* *

તમારે મારી સાથે સાથેસાથ અને અસરકારક રીતે જો હમેશાં રહેવું હોય તો તમારે વધુ ને વધુ સત્યનિષ્ઠ બનવું પડશે, મારી પ્રત્યે ખુલ્લા અને નિખાલસ બનવું જોઇશે તમારામાં લેશ પણ દંભ દાખલ ન થશે. દંભ માત્રનો ત્યાગ કરી દો અને નક્કી કરો કે જે વસ્તુ તમે મને તરતજ આવીને કહી ન શકો તે તમારે કદી કરવાની નથી.

* *

સાચી પ્રગતિ માત્ર મૌનની અંદર રહીનેજ કરી શકાય છે. આપણી અંદરની કોઇ ખોટી વસ્તુને સુધારવી હોય તો તે પણ મૌનની અંદર જ સુધારી શકાય છે. બીજા કોઇને મદદ રૂપ થવું હોય તો તે પણ મૌનની અંદરજ થઈ શકાય છે.

* *

તમને જો કોઇ સત્ય જડી આવ્યું હોય, તમારી અંદર કોઇ ભુલને સુધારી શકયા હો, યા તમે કોઇ પ્રગતિ કરી હોય તો તે વિષે તમારા ગુરૂ સિવાય બીજા કોઇની આગળ વાત કરવી યા તો લખવું એ ઇષ્ટ નથી. એમ કરવા જતા તમને મળેલું સત્ય કે તમે કરેલી પ્રગતિ એકદમ લુપ્ત થઇ જશે.

* *

આપણી પોતાની કક્ષામાંથી ઉંચે ચડવાનો આપણો જેટલો પુરૂષાર્થ હશે તેટલા પ્રમાણમાંજ આપણું મુલ્ય રહેલું છે. અને આપણી કક્ષામાંથી ઉંચે જવું એનો અર્થ છે પ્રભુની પ્રાપ્તિ.

* *

આપણે મુશ્કેલીઓ સામે નિર્ભયતા થી ખડા થઇ જઇએ છીએ અને તેમને જીતી લઇએ છીએ ત્યારે આપણી અંદર હમેશાં એક નવો આધ્યાત્મિક પ્રદેશ ખુલ્લો થાય છે, એક નવો વિજય આપણને આવી મળે છે.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦	૦
આરોગ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૧	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા જીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૧	૦
શ્રાદ્ધના તેર દીવસો (બાપુના શ્રાદ્ધ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧	૬
સરદારનાં ભાષણો	૧૨	૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦	૦
જગતનો તાત (અરધે ભાવે)	૨	૬
ધરતીને માથાળે	૬	૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

યુનીયન પ્રીંટીંગ વર્કસ
(બુક સેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દરેક જાતના અર્બી, ઉર્દુ, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિશયના પુસ્તકો–કીતાબો–કુરાને શરીફો હમેશાં મોટા જથ્થામા આવે છે.
યુનાની—વૈદકીય—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશા મળશે.

ધી ઈઝી ઈંગ્લીશ–ગુજરાતી લેટર રાઈટર (પત્ર વ્હેવારનુ પુસ્તક) ૭/૬
" " " " ટીચર (ઘર બેઠા અંગ્રેજી શીખવાનું " ૭/૬
" લીટલ પોકેટ ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી ડીક્ષનરી ૮૦૫ પાના ૭×૪ ૬/૬
" પીલ્લુપીલ " ઇંગ્લીશ ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૮૦૪ પાના ૫×૩½ ૯/-
" માય " " ટુ " ડીક્ષનરી ૮૧૬ પાના ૫×૪ ૯/-
" " ઓન ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી " ૧૧૫૨ પાના ૫×૪ શી. ૧૦–૬
ધી સ્ટુડેન્ટ લીટલ ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી ડીક્ષનરી " ૩૩૫ ૭×૫ શી. ૧૧–૬.
ધી સ્ટુડેન્ટ લીટલ ઇંગ્લીશ ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૪૩૩ પાના ૭×૫ શી. ૧૦–૬.
ધી કોનડેન્સ ઇંગ્લીશ ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૭૭૬ પાના ૧૦×૭ ૨૫/–
શાળા પયોગી ગુજરાતી શબ્દકોષ ૮૬૩ પાના ૧૦×૭ શી. ૨૫ ૦.
અસલ ગુજરાતી બાળ પોથી ૯ પેની નંગ શી ૭–૦ ડઝન.
અસલ " દેશી હીસાબ ૯ પેની નંગ શી. ૭–૦ ડઝન.
નવ યુગ " બાળ પોથી શી. ૧–૦, પહેલી ૧/૬ બીજી ૧/૯ ત્રીજી શી. ૨–૦, ચોથી શી. ૨–૩.
વિદ્યાપીઠ ગુજરાતી પહેલી શી. ૧–૬ બીજી શી. ૧–૯ ત્રીજી શી. ૨–૦ ચોથી શી. ૨–૩ પાંચમી શી. ૨–૩ છઠી શી. ૨–૯

એ સીવાય બીજાં અનેક જાતના વાંચનના પુસ્તકો—દીવાળી અંકો, દીવાળી કાર્ડ–ધાર્મીક પુસ્તકો વીગેરે સ્ટોકમાં રહે છે માટે આપને જોઇતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોકલશો તો હાલના ભાવ લખી જણાવીશું.

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.
વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને શી. ૧ વધુ ભરવી પડશે.

Union Printing Works
BOOKSELLERS STATIONERS & GENERAL DEALERS
89-91 VICTORIA ST. DURBAN

[૪]

અપીલ અને દયાની અરજી

ફાંસી ખોલીમાં મારા નિત્યક્રમ પ્રમાણે રોજ આશરે એકાદ કલાક સુધી હું સોમા પાસે જતો. શરૂઆતમાં તો એની હાઇકોર્ટની અપીલનું પરિણામ શું આવશે એ સિવાયની બીજી કોઇ વાતમાં સોમાને રસ ન હતો. મારી પણ સ્થિતિ બહુ કફોડી હતી. સાચી વાત એની પાસે કરાય નહિ. અને જુઠું મારાથી કહેવાય નહિ એટલે હું એને શું કહું? એટલું જ કહેતો: "અપીલનું પરિણામ જે આવવાનું હોય તે આવે. ઇશ્વરની ઇચ્છા હશે તે થશે. આપણે તો ઇશ્વરનું સ્મરણ કરી એનો આશીર્વાદ માગીએ." આથી એને કાંઇક સંતોષ મળતો અને પછી બીજી ઇધરઉધરની વાતો થતી.

ધાર્યા પ્રમાણે સોમાની અપીલ હાઇ કોર્ટે રદ કરી. એની ફાંસીની સજા કાયમ રાખી અને મણિને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી દીધી. સોમાનું ભવિષ્ય નકકી થયું! દયાની અરજીમાં પણ કાંઇ પરિણામ આવે તેવી હું બિલકુલ અપેક્ષા રાખતો ન હતો, તો પણ દયાની અરજી કરવાની હતી. દરેક ફાંસીના કેસમાં દયા માટે અરજી જવી જ જોઇએ, એવો એક નિયમ છે તહોમતદાર પોતે ન કરે પણ જેલના અધીકારીઓ તેના તરફથી અરજી કરે તેવી ચાલી આવતી પ્રથા છે. આનુ કારણ એટલું જ લાગે છે કે કોઇ પણ માણસને ફાંસી આપતાં પહેલાં એના કેસની દરેક પાસાનો વીચાર કરવાની તક સરકારને મળે.

આ કિસ્સામાં મને એક વાતનું આશ્ચર્ય બહુ થતું. તે એ કે "ફાંસી દેવાતા પહેલાં પાંચ મીનીટ પણ મારી અને મણિની મુલાકાત કરાવો." એવું સોમો રોજ રોજ કહેતો હતો, પણ આ બનવું તો અશકય હતું. એક તો મણિ પોતે એક ફાંસી કેદી. આથી એને પણ બહેનોના યાર્ડમાં કોટડીમાં ચોવીસ કલાક તાળામાં પુરી રાખતા. એને બહાર કેમ

વાતો

"આ તો ખોળિયું જ છે"

લેખક: દાદાસાહેબ ગણેશ વાસુદેવ માવલંકાર

ગતાંકથી ચાલુ

કાઢવી? પુરૂષોના યાર્ડમાં શી રીતે લાવવી? બીજું, હું જાણતો હતો કે ખુનના બનાવ પછી મણિનો એના પ્રત્યે કોઇ પણ પ્રકારનો સદ્‌ભાવ ન હતો. એટલું જ નહિ, મણિ તો એનો તિરસ્કાર કરતી અને "એજ મુવાએ મારી આ સ્થિતિ કરી" એવાં મણિનાં વેણ હતાં. તેથી હું સોમાને સમજાવવાનો રોજ પ્રયત્ન કરતો કે, હવે મણિને મળીને આપણે શું કરવું છે? પારકી બૈરીને હવે ભુલી જા. વળી જેલના નિયમો મુજબ તેને અહીં લાવી પણ ન શકાય! પણ સોમાનું મન આથી સંતોષ પામતું ન હતુ. એને સંતોષ આપવા માટે હું કાંઇ પણ કરી શકું એવું ન હતું. પણ એ અંગે એક તક મળે એવી હતી અને તે એ કે, મણિના છુટકારાનો હુકમ હાઇકોર્ટમાંથી આવે તો એને જેલબહાર કાઢતી વખતે સોમાની કોટડી ઉપર લઇ જવી. અને તેથી જેલવાળાઓ પાસેથી મેં તેવી પરવાનગી લઇ રાખી.

પણ મોટો સવાલ તો મણિને સમજાવવાનો હતો. એક વખતે જ્યારે મેં સોમાની આ ઇચ્છાની વાત કાઢી ત્યારે મણિ ખુબ છંછેડાઇ અને પાટીદારી ભાષામાં ઠીક ઠીક વિશેષણો આપ્યાં અને મને કહ્યું: "એને કહો કે તારૂં કાળું મોં હું જોવા માગતી નથી."

છેલ્લી ઇચ્છા

હું એનો રોષ બરાબર સમજી શકતો હતો. તો પણ મને એમ લાગેલું કે જેની સાથે પરણીને નહિ, પણ વગર પરણ્યે લગ્ન જીવનના સુખનો અનુભવ કર્યો, તેની આ આખરી ઇચ્છા મણિ માન્ય ન કરે એ બહુ ક્રુર કહેવાય. એનો તિરસ્કાર કરવા છતાં પણ એ મરવાનો છે તો તેની એક પ્રબળ ઇચ્છા પુર્ણ કરવા જેટલી ઉદારતા અને ક્ષમા તો મણિએ સોમા પ્રત્યે દાખવવી જોઇએ એમ મને લાગતું. તેથી મણિને અનેક દલીલો બાદ એમ જ કહ્યું, "મણિ, એણે તો બહુ ખરાબ કૃત્ય કર્યું, તારો આખોય ભવ બગાડયો! બધુય સાચું, પણ તારા પ્રત્યેનો એનો ભાવ જોતાં, એની છેલ્લી ઘડીની ઇચ્છાને તું તરછોડી કાઢે એ કાંઇ મને રૂચતું નથી તું ફકત બે મીનીટ મારી સાથે આવજે. સોમાની સાથે કોઇ પણ જાતની વાત ન કરીશ. તારી ઇચ્છા થાય તો બોલજે, નહિ તો સોમાને તારૂં મોં બતાવી ત્યાંથી ચાલી નીકળજે."

મણિએ એ વાત કબુલ રાખી, મને સંતોષ થયો.

મણિને છુટકારાનો હુકમ મળ્યા પછી હું મણિને લઇ ફાંસી ખોલીમાં સોમાને મળવા ગયો. મેં અગાઉથી ખબર આપ્યા હતાં. સોમો એને મળવાનો બહુ ઉત્સુક હતો. અમ બંને જણાની સાથે સોમો ગળગળો થયો. હાથ જોડી એણે મણિને એટલું જ કહ્યું, "હું પાપી છું, મેં તારો મોટો ગુનો કર્યો છે, મને માફ કરજે."

આ સ્થિતિમાં મણિનો રોષ ઉગ્રપણે જાગ્રત થયો, અને એણે તો ક્ષમાને બદલે સોમાની ઝાટકણી શરૂ કરી! એ દેખાવ મને બહુ કરૂણ લાગ્યો. સોમાએ પણ તેમ કર્યું; તો પણ જે સ્થિતિમાં તે મુકાયો હતો તે સ્થિતિમાં તેને પાટુ મારવી એ યોગ્ય ન હતું. આથી મણિની વાત મેં આગળ ચાલવા ન દીધી અને ફરીવાર સોમાની વિદાય લઇ અમે ત્યાંથી નીકળી ગયાં. સોમો શાંત હતો.

માણસના હૃદયમાં પ્રેમનાં ઝરણાં કેટલાં વેગીલાં હોય છે તે કોણ કહી શકે?

[૫]

ગીતાના ઉપદેશનો પ્રભાવ

હવે તો સોમાનું મરણ લગભગ સો ટકા નકકી થઇ જ ગયું હતું. એની દયાની અરજી કરી તેમાં ગુનાનું સ્વરૂપ સૌમ્ય ગણવાનું લેખવા જેવું કશું જ ન હતું. આથી સજા સૌમ્ય કરવા તરફ ભાર દઇ મેં નીચેના ત્રણ મુદ્દા જણાવ્યા :

૧. સોમાની જુવાન ઉમર.

૨. સોમાની ઘરડી માને એના મરણથી થતુ દુ:ખ.

૩. સોમાના નાના બાળકોને કોઇ આધાર નહિ રહે તે.

૪ ગુનો ઇરાદાપુર્વક ન હતો પણ દારૂની ઘેલછામા થયો હતો તે. દેખીતી રીતે આ કારણ તદ્દન લુલું હતું.

આ અરજીનું પરિણામ શું આવે તે સ્પષ્ટ હતું. તેથી હવે તો મરણની તૈયારી કરવી એજ માર્ગ હતો. અને હું તેને કહેતો: "આપણે ઇસ્ટર સુધી સારા પરિણામની આશા રાખીએ જ્યાં હવે આપણી ફરજ મરણની તૈયારીની છે, મરણમાંથી કોણ છુટયું છે! કોઇને વહેલું. કોઇને મોડું આવે! મનુષ્યજીવનમાં મરવું એ તો નિશ્ચિત જ છે, તેથી મરણની બીક ન રાખવી તેજ આપણુ મરણના સામનાનું હથિયાર છે." આ બધાં તત્ત્વજ્ઞાનની વાતો ચાલતી પણ તેની અસર સોમા પર કેટલી થતી તે ન કહી શકું. મારો હવે કોઇ પ્રકારે છુટકારો નથી, એ વિચાર તેને મરણ માટે તઇયાર કરતો હતો.

પણ એ સ્થિતિમાં એક દિવસે મેં આશ્ચર્યજનક પલટો સોમામાં જોયો. જે હંમેશ ભીની આંખે અને બીકથી ફાંસીની વાત કરતો હતો. તેનામાં એક દમ હીંમત આવી હોય એમ દેખાયું. કારણ એમ બનેલું કે, "મને કાંઇક વાંચવા આપો." એવું સોમો મને કહેતો હતો, તે ઉપરથી કાંઇક સહેલું વાચન તેને હું આપતો હતો. પણ જ્યારે એની હાઇકોર્ટની અપીલ રદ થઇ ત્યાર મને થયું કે સોમાના હાથ

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

ગાંધીવટ્ટ, કઠોળ, હવન, પુંજાની સામગ્રી અને લગન અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંટ્રી ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

માં ભગવદ્ગીતા મુકું અને તેનું રટણ ફરી આત્માનું શ્રેય સાધવા પ્રયત્ન કરવાનું એને કહ્યું. તે મુજબ ગીતાના અનુવાદની ચોપડી મેં એને આપેલી. ચાર પાંચ દિવસ પસાર થયા હશે. હું હંમેશની માફક સોમાને મળવા આવ્યો, અને મેં જુદું જ દૃશ્ય જોયું! આશ્ચર્ય સાથે મને શાંતિ પણ મળી. મને જોતાંની સાથે જ સોમાએ હસતાં હસતાં કહ્યું, "દાદાસાહેબ, હવે હું સમજી ગયો."

મેં પુછ્યું, "શું સમજ્યો?"

પોતાના બંને હાથ ઉંચા નીચા હલાવતો પોતાનું શરીર બતાવીને તે બોલ્યો, "આ તો ખોળિયું જ છે!"

હું: "કોણે કહ્યું?"

સોમો—"જુવોને, ખુદ ભગવાને કહ્યું છે! મારૂં શરીર જવાનું છે, પણ આત્મા તો અમર જ છે, ખોળિયું ભલે જાય? હવે હું સમજી ગયો."

ત્યાર પછી કોઇ પણ દિવસે સોમાના મુખ પર દુઃખ કે ખેદની છાયા મેં જોઇ નહિ. ભગવદ્ગીતાનું "વાસાંસિ જીર્ણાનિ યથા વિહાય" વગેરે તત્ત્વજ્ઞાન સોમાએ આટલી ઝડપે અને આટલું સંપુર્ણ પોતાના મનમાં ઠસાવી દીધું, તે ખરેખર મને તો એક આશ્ચર્યજનક ઘટના લાગી. કદાચ એમ પણ હોય કે, મરણથી છુટવાનો એને કોઇ અવકાશ ન હતો તેથી એ તત્ત્વજ્ઞાનનો સ્વીકાર એનાથી તાત્કાલિક અને સચોટ રીતે થયો. એ ગમે તે હોય, પણ સોમો ગીતાનો જ્ઞાની બન્યો એ વાત સત્ય.

સોમાને તા. ૨૪ જાન્યુઆરી ૧૯૪૪ ના રોજ સવારે નવ વાગે અમદાવાદ (સાબરમતી) સેંટ્રલ જેલમાં ફાંસી દેવાઇ, એનું ખોળિયું જ અહીં રહ્યું અને આત્મા ઇશ્વરમાં લીન થયો!

"વસમી વિદાય"

લેખક: "ભાઇ"

રાગ ગીતનો

હાં રે મારી વહાલી બેના (૨) આજે સીધાવતી તું સાસરે.
હાં રે મારી વહાલી બેના (૨) જીવનમાં જ્યોતિ જગાવજે.
હાં રે ગૃહ કુંજ કોકીલા (૨) આજે સીધાવતી તું સાસરે.
વર્ષો સુધી ખેલી કુદી આ આંગણે.
સ્નેહ છોડી જાતી તું આજ રે....વસમી વિદાય તારી લાગતી.
સુનું, સુનું આજ ગૃહકુંજ લાગતું.
કોયલડી લેતી વિદાય રે....વસમી વિદાય તારી લાગતી.
માતા પિતા, ભાઇ ભગિનીના સ્નેહ તજી.
અણુજાણ્યા સંગે પળાય રે...વસમી વિદાય તારી લાગતી.
જીવન સંગીતના સુરો કદાપિ.
બેસુરાં બને ના સંભાળ જે...વસમી વિદાય તારી લાગતી.
જયારે જયારે અમોને યાદ તારી આવશે
નયનોમાં નીર ના સમાય રે...વસમી.
સંસાર સાગરને પંથ બીહામણો.
જીવન સુકાનીના આશરે...નાવલડી તારી હંકાર જે.
સુખ દુઃખને સંગે તડકે ને છાયડે.
જીવન સંગાથી ના આશરે, હોડલી તારી હંકાર જે.
વિદાય આપતાં સ્વજનોની આંખમાં.
અશ્રુની સરિતા વહાય રે...વસમી...
દુર, દુર, દુર ઉભો બાંધવ તારો આ.
અંતરથી આશીષો આપતો, બ્હેનડી સાસરે સોહાવજે.

કયાંની કંઈ વસ્તુઓ વખણાય?

મુંબઇ—હલવો.
ઢાકા—મલમલ.
ખંભાત—સુતરફેણી.
શિરોહી—તલવાર.
વીસનગર—વાસણ.
વડોદરા—ચેવડો.
સુરત—ઘારી
પેથાપુર—બંદુક.
પેટલાદ—તમાકુ.
કનોજ—અત્તર.
ગોધરા—ઇમારતી લાકડાં.
આમોદ—દેશી ચપ્પુ.
જંબુસર—રાઇ.
કહાનમ—ઘી કપાસ.
રાંદેર—બોર.
કાશી—બોર.
ધોળકા—દાડમ દ્રાક્ષ ગુંદ.
મથુરા—પેંડા, દહીં.
રાજપીપળા—પોપટ.
અમદાવાદ—કાપડ, કીનખાબ.
કપડવંજ—કાચ—સાબુ.
અલીગઢ—તાળાં.
વીજાપુર—અફીણ.
પેથાપુર—છાપલ.
ગણદેવી—ગોળ.
પાટણ—પટોળાં
ચાન—માટીનાં વાસણો.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રાસ્તી ૧૯૫૨ માર્ચ	હીંદુ ૨૦૦૮ ફાગણ	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૭	સુદ ૧૧	૧૦	૭	૫—૫૨	૬—૨૩
શની	૮	,, ૧૨	૧૧	૮	૫—૫૩	૬—૨૨
રવી	૯	,, ૧૩	૧૨	૯	૫—૫૪	૬—૨૧
સોમ	૧૦	,, ૧૪	૧૩	૧૦	૫—૫૫	૬—૨૦
મંગળ	૧૧	,, ૧૫	૧૪	૧૧	૫—૫૬	૬—૧૯
બુધ	૧૨	વદ ૧	૧૫	૧૨	૫—૫૭	૬—૧૮
ગુરૂ	૧૩	,, ૨	૧૬	૧૩	૫—૫૮	૬—૧૭

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

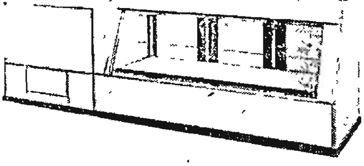

હાઈ-ક્લાસ ડીસ્પ્લે કાઉન્ટર અને ગ્લાસ રેફ્રીજરેટર કાઉન્ટરો

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

104 Marshal Street, (Facing Escom House)
Phone 33 4211/2 JOHANNESBURG. P O Box 6501.

નવા પુસ્તકો

'પૂર્વ' આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦	૬
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૬
હીંદીમહાસભાનું બંધારણ	૧	૦
કાંતણ વિદ્યા	૧	૬
ટાઇફોઇડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧	૬
મેલેરીયા	૧	૬
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૨	૧૨	૬
કાલ ભોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેશાઈ કૃત	૧૦	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ:
INDIAN OPINION, P. BAG, PHOENIX.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા (ગાંધીજી) ૭ ૧
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી) ૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના ૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં ૫ ૦
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીકસ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના ૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી) ૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૫ ૦
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૬
પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી) ૩ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી
ભાગ પહેલો ૧૦ ૦
" બીજો ૧૨ ૦
" ત્રીજો ૧૧ ૬
" ચોથો ૮ ૯
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક ૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત શી. ૧૫/૦.
પ્રેમ પંથ ભા. ૧ ૬
" " " ૨. ૬
રામ નામ (ગાંધીજી) ૨ ૦
સાધના તેર દિવસો (વીનોબાજી) ૧ ૬
બાપુના—બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયેલા પત્રો) ૨ ૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક ૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક ૨ ૦
બાપુની ઝાંખી ૩ ૦
મંગળ પ્રભાત ૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૨ ૬
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી) ૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી ૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

કેળવણીનો વીકાસ કી. ધ. મ. ૩ ૦
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમજી શકાય એવી રીતે લખાણથી કરેલો અનુવાદ ૭ ૬
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો) ૧ ૩
સ્ત્રી પુરૂષ મર્યાદા (આજ કાલની, પુરૂષમાં લેવાતી છૂટો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ) ૧ ૬

સમુળી ક્રાંતી ૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫ ૦
તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર ૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ ૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ ૪ ૦
ઇન્દુને પત્રો (નેહરૂ) ૩ ૦
ચુપ નહી રહેવાય (ટાલ્સટોય) ૫ ૦
કરોડો ભારતના સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન) ૨ ૦
જીવતા તહેવારો (કાકાસાહેબ) ૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનુ રેખા દર્શન ભા. ૧–૨. (નેહરૂ) ૧–૩–૦
ટાલ્સટોય અને શીક્ષણ ૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (કાકા કાલેલકર) ૧ ૩
બુદ્ધ લીલા ૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર (પદ્ય) ૪ ૦
નવલ ગ્રંથાવલી ૫ ૧
સોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે જાણવા જેગ) ૧૦ ૦
શેક સ્પીઅરના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ) ૨ ૩
હજરત મહંમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું નહાનુ પુસ્તક) ૧ ૦
લોકમાતા (કાકા કાલેલકર) ૧ ૦
સ્મરણ યાત્રા (" ") ૫ ૦
હિંદી કોમી ત્રીકાણ ૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

બે નવલકથાઓ ૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા) ૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્વ ભારતી ૧૧ ૧
અનુરાધા ૬ ૦
કાશીનાથ ૫ ૦
ચંદ્રનાથ ૪ ૦
ચરીત્રહીન ૧૩ ૧
છબી ૭ ૧
જીવન યાત્રા ૪ ૭
નવીના ૧૦ ૦
દુર્ગા ૮ ૧
દેવદાસ ૫ ૦
ત્રણ વાર્તાઓ ૨ ૧
શુભદા ૧ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ ભુત ૧ ૦
ચાર ચંડ અને ચાર અધ્યાય ૫ ૩
ઘરે બાહિરે ૦ ૦
રાજર્ષી ૭ ૦
લાવણ્ય ૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને સતીમાં ૪ ૧
ચિત્ર લેખા ૮ ૧
અણુતરો વાર્તા સંગ્રહ ૨ ૧
ગામની વાતો ૧ ૦
મોહન બોધમ નવલકથા ભા. ૧–૨ સેટની. ૧૧ ૦
જય સીંહ સીધરાજ ૧૧ ૦
અણુખુટ ધારા ૮ ૧
આશાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની ૧૮ ૬
આવતી કાલ ૭ ૦
અપરાધ (ચાર ભાગનો સેટ) ૧–૧૨–૬
અધુરી વાતો ૧૦ ૩
અમે બધા ૧૧ ૦
અથડાતા વાયરા ૭ ૩
ઇન્સાન નોવેલ ૭ ૦
ઉભીવાટ ૮ ૬
ખીસા કોશ ૩ ૦
ખમ્મા બાપુ બાપુઓના જીવનને ઉઘાડુ પાડતી નોવેલ ૭ ૬
કાચ વધ ૧૦ ૧
કેવડાના કાટા ૭ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ) ૭ ૬
દીન ચર્યા ૭ ૬
મેઘ બીન્દુ (ક્ષણિકાઓ) ૭ ૦
ક્રાન્તી ૬ ૦
પચાસવર્ષ પછી ૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (ત્યાગીપ્રભુ) ૭ ૧
ઇશ્કની ખુશબુ ૧ ૦
કલાની સહચરી ૫ ૧
દરીયાલાલ ૯ ૦
ત્રણ અધું બે ૧ ૦
તણખા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ) ૭ ૦
દાન ધ્રુવ ૪ ૧
દરીયાઈ બહાર વટીયા ૭ ૧
દરીયાવાટ ૬ ૧
દ્રીરીફની વાતો ૧ ૦
નીલ પંખી ૩ ૦
નીલ રેખા ૮ ૦
બહીષ્કાર ૧ ૬
ફુટેલા સુવર્ણ પાત્રો ૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો ૭ ૬
પહેલો ફાળ ૯ ૦
પિયાસી ૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો ૫ ૬

મેઘ ધનુષ્ય ૬ ૦
માનવ તાના મુલ ૦ ૦
મરૂ ભુમી ૬ ૦
મજેવાળુ ૮ ૦
મોહીની ૮ ૦
માણસાઇના દીવા ૭ ૦
મીરૂ સાથી ૧૨ ૦
મૃત્યુનુ રહસ્ય ૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ ૧૨ ૦
માયાવી સંસાર ૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧ ૧૦ ૦
ચિત્રાંગદા ૭ ૬
ઠેસાઇનો ભોગ ૮ ૦
જામ તમાચી ૯ ૦
બે દેશ દીપક ૫ ૦
પુત્ર જન્મ ૧૩ ૦
પરીવેશ ૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ ૭ ૦
પૃથ્વીશ ૭ ૯
ત્રીવીધ તાપ ૫ ૦
સોહાગણ ભા. ૧–૨ સેટની ૧૦ ૦
હમણી આફસર થૈ ૫ ૩
સોહાગ ૧ ૦
સમરાંગણ ૧ ૩
ઋણાનુ બંધ ૧ ૦
મધુપ ૯ ૦
વિજ્ઞાનીક જગત ૫૩
ગુપ્તધન (ટાગોર કૃત નોવેલ) ૧ ૦
ચાંદ મુખી ૭ ૦
મોટો જોડણી કોષ ૧ ૨ ૬
રાહુ રથ ૧ ૦
એને ચરણે ૨ ૩
ચાખેરવાળી (ટાગોરની નોવેલ) ૮ ૦
રવીવંદના ૫ ૧
વારસદાર ૭ ૧
આગે કદમ ૭ ૧

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી
કીંમત ૭–૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag.
Phoenix Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળકો માટે
જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીચીન જ્યોરજેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone: 339859 or 228727.
પ્રોપર્ટી
જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં
પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
કે. જે. તવાડીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.
—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—
જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-યાર રહે છે મત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.
ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
Phone: 33-9633. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ
ડરબનનું આદુ ૧/૯ રતલ. મોટી કલીનું લસણ શી ૧ રતલ. ગોળ બાસકીટ ૧૧,– ડઝન. લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટ ૧૬/૬ ડઝન. પાન, બજાર ભાવ, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦. તથા વેસ્ટ ન્યુસપેપર મળશે. હાફ રાઇપ બનાના, કાચા બનાના, પોપો પાઇનાપલ, ગ્રેનેડેલા રોજના બજાર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં હાલમાં ગુવાર ભીંડા વેગણા, શેકટાની શીંગ, તુરયા દુધી તથા લીલાં મરચા. ૭/૬ થી ૧૦/– સુધીનું શાકભાજી પારસલ
પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. હરેક જાતનું કડોળ મળશે:
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too, a *little* Sunbeam spreads easily over a *large* area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

28 5204 2

"Tell me, Doctor . . *when there's an accident, is it safe to put an antiseptic straight on the wound?"*

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD PO BOX 1097, CAPE TOWN

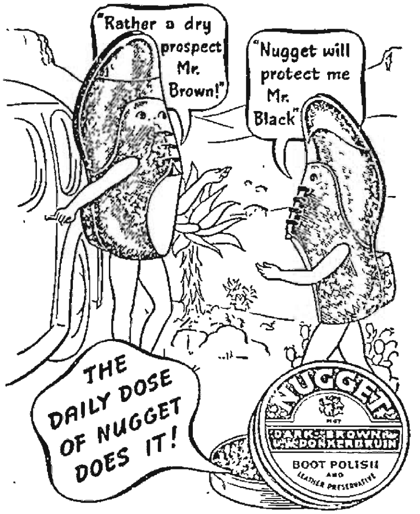

NUGGET BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tony Red, Ox Blood, Transparent.

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

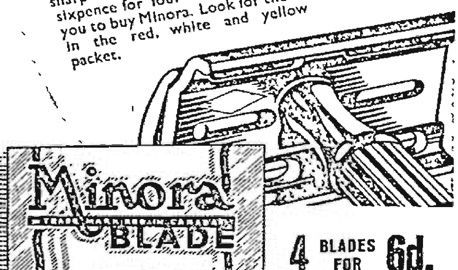

4 BLADES FOR 6d.

3911-1

લેટેસ્ટ ફિલ્મ રેકોર્ડ આવી ગયા છે

YOUNG INDIA SHALIMAR RELEASE INDIAN FILM HITS.

આતો એક ખાત્રીની વાત છે કે અલાઉદ્દીન તેના જાદુઈ ચિરાગની સહાયતા થી પણ આ મહીનાના નીચે જણાવેલા ફિલ્મોના રેકોર્ડથી વધુ સારા રેકોર્ડ નહિ બનાવી શકે.

મશહુર ફિલ્મોમાંથી ખાસ વખણાયલા ગીતો પસંદ કરી રેકોર્ડ ભર્યા છે -૪ રેકોર્ડ સુશોભીત બોકસમાં. કીમત ફકત £૧-૫-૦.
(પેકીંગ અને પોસ્ટેજ શી. ૨-૬ વધારે).

હીંદુસ્તાની આલ્બમ નંબર ૭

ફીલ્મ "દુલારી"
YI. 1107 તકદીર જગા કર આઇ હું
ચાંદની આઇ બનકે પ્યાર

ફીલ્મ "પતંગા"
YI. 1110 મેરે પીયા ગયે રંગુન
પર કભી કભી
YI. 1111 પ્યાર કે જહાનકી
ભોલોજી દીલ લોગે

ફીલ્મ "મેરા ગીત"
YI. 1039 આપસ કે ઝગડે ન દેખો
મંદીર તોડ

હીંદુસ્તાની આલ્બમ નંબર ૮

ફીલ્મ "બાબુલ"
YI. 1112 જાદુ ભરે નયના
છોડ બાબુલકા ઘર

ફીલ્મ "બાવરે નયન"
YI. 1113 તેરી દુન્યામેં
ખયાલોં મેં કીસ કે

ફીલ્મ "નગીના"
YI. 1114 કયસી ખુશીકી રાત હે
એક સિતારા હે આકાશમેં

ફીલ્મ "જીવન યાત્રા"
YI. 1043 બરસે જી બરસે
મોટર મઝેસે ચલા

હીંદુસ્તાની આલ્બમ નંબર ૯

ફીલ્મ "સરગમ"
YI. 1115 કોઈ કીસીકા દીવાના ના બને
ખલાસી બીમ પલાસી

ફીલ્મ "આરામ"
YI. 1116. શુક્રિયા અય પ્યાર તેરા
અય જાને જીગર દીલમેં

ફીલ્મ "આંખે"
YI. 1117 પ્રીત લગા કે મેંને
મોહબ્બત કરને વાલેકા

ફીલ્મ "દાતી"
YI. 1047 ગોરી ઉઠાવો
નયન ઝુક ઝુક જાએ

SHALIMAR

ફિલ્મી–દુન્યા રેકોર્ડ
કિમત શી. ૭–૦
પોસ્ટેજ પેકીંગ વધુ

H. 711 **સુશીલા રાણી**
રૂહે પ્રીતમ — ભુલજા
આફ્રીકાનર સાળા વેસટર્ન વોલ્ટઝ

H. 712 **નવશાદ**
તુ મીલે અગર — હમ આજ કિસીકે
અમેરીકન બુગી વેસ્ટર્ન ટેનગો.

H. 709 **માયા દેવી**
ઈસીકા નામ પ્રીત—રંજો અલમ

H. 710 **રામચંદ્ર**
મઈદાને મોહબ્બત—કહાંસે લાવું

YI. 1108 **તારા બાલા**
પહેલી મુલાકાત મે— હાય બાલમા એ દર્દી.

YI. 1085 ફિલ્મ "હીપ હીપ હુરરે"
હમ જાન ગયે—સદમો કે બાદલો

The MOGUL

ઉર્દુ કવ્વાલી રેકોર્ડ કિમત શી. ૭–૦
પેકીંગ, પોસ્ટેજ વધુ.

U. 912 **શેખ ચાંદ**
નઈ બાત સાકી ન હમ કો સીખાદી
ઝાહીર મે સુકુન કા આલમ હે.

U. 913 **એસ ગુલ રઝા**
તેરી મેહફીલમે—તમન્ના હે.

U. 915 **નીયાઝ અહમદ**
અબાતો હમ જવાન હે

U. 902 **ઈનાયતુલ્લાહ કાલુ**
મજબુર મોહબ્બત—વો કમલી કાલી વાલા હે

U. 902 **ઈનાયતુલ્લાહ કાલુ**
રખલે ઈલાહી લાજ—શકલ દીખા દો ખ્વાજા

YI. 1109 **શેખ ચાંદ**
જીસ વકત મોહમદ નામ લીયા
અબદુલ્લાહ કે લલના સમયે હીરા

U. 908 **ઇસહાક કવ્વાલ**
હમદો સના—દરદો સલામ

નકામાં વધુ પૈસા નહિ ખર્ચતાં આજે જ "શાલીમાર" રેકોર્ડ ડીલરને ત્યાં સાંભળો—અગર તમને વખત નહિ મળે તો તમારો ઓરડર નીચે મોકલો.

Shalimar Record Co. (Pty.) Ltd.,

16 Saville Street, Durban
Phone 22802 & 27202
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana

28a Eleventh St,
Vrededorp
JOHANNESBURG.
Phone 351533

Proprietors :
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 515.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

CONVOY
Tailor Made
CLOTHING

Wholesale Clothing Manufacturers
MANUFACTURERS OF MENS' TROUSERS, SPORTS COATS AND SUITS.

Trade Enquiries to
P.O. Box 541 — BULAWAYO
P O. Box 150 — KITWE, N.R.
P.O. Box 7482 — JOHANNESBURG.
P.O. Box 541 — CAPE TOWN.
P.O. Box14 — PORT ELIZABETH.
P.O. Box 739 — EAST LONDON.

CONVOY REGD. TRADE MARK

Convoy Garments Manufactured by:

Maxwell Clothing Co. Ltd.

P.O. Box. 541, Phone 3786.
BULAWAYO.
Tel. Add. "CONVOY.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE
Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki gabs, tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOYGASHEL Regd

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA
DENTON TRADING CO.
Phone 34-4381 JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
Phone 2758 BULAWAYO P.O. Box 354

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI

CONGO BELGE
H. J. HYMANS
Phone 313 ELISABETHVILLE P O. Box 157

MASHONALAND AND P.E.A.
W. F. NEUMAN
Phones 2-1219/2-4924 SALISBURY P O. Box 1492

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.